

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 250 Din, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rekopisni se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnistva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Celovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.345
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Ob smrti dr. Stresemanna

Naprosen od uredništva »Slovenca«, da napišem svoje misli ob smrti dr. Stresemanna, se tem raje odzovem, ker me s tem uredništvom vežejo stiki osebnega prijateljstva.

Nemškega zunanjega ministra dr. Stresemanna ni več med nami. Njegova iznenadna smrt mora globoko razžalostiti nemški narod. Bil je državnik največjega stila in si ni pridobil velikih zaslug samo za Nemčijo, marveč za vso Evropo. Služiti Evropi znači služiti in delovati za človečanstvo in s tem predikatom more in sme veliki pokojnik računati v zgodovini.

Politika dr. Stresemanna je označena z dvema bistvenima dejstvom. Eden je prevladoval v vsej njegovi zunanji politiki: nemško-francoska sprava in s tem zvezano in odvisno od tega zblizanje dveh največjih evropskih narodov. S pravično, od strankarskega merila neodvisno in svobodno sodbo, pridemo do zaključka, da se je njemu deloma posrečilo izvesti veliko delo nemško-francoske sprave. Če se mu v Haagu ni posrečilo doseči osvoboditve nemškega ozemlja, to ne more zmanjšati njegovega državnika slovesa. Na drugi strani njemu, ki je bil prezahteven, ni bilo popolnoma mogoče zmanjšati in omiliti velikega razočaranja, ki ga je v Porenju ustvarila okupacija. To ni spadalo sicer v njegov delokrog, kajti presoja se more tako razpoloženje samo s psihološkega vidika. Zato, ni napreden psihološki element našel v evropski politiki one veljave, ki jo zasluži. Krivda za to ne pade na nemškega zunanjega ministra, ki se je izmučil v službi za svojo domovino in o katerem se lahko trdi, da je postal žrtev svojega poklica. Težka notranja politična naspotja, vstvarjena vsled romantičnih spominov in vsled velike gospodarske depresije, so pripomogle, da je njegova državniška roka prerano utrjena in izmučena omahnila. Borba Nemčije je bila pod njegovim vodstvom boj z moralnimi sredstvi, brez najmanjše sile. In v kljub temu in morda ravno radi tega, ker se je borba vodila brez surove sile, je misel pravice in pravičnosti napram nemškemu narodu mnogo napredovala, daleko nad oni nivo, ki je bil še pred petimi leti.

Stresemannovo ime ostane v zgodovini z imeni Locarno, Thoiry, Zeneva in Haag za vedno tesno združena. Zahvaljujoč ugodnim vladnim koalicijam, posebno pa desetletni, v prvih vrstah aktivni zunanji politiki nemškega centra se je njemu posrečilo doseči garantno pogodbo v Lokarnu. Svojih načrtov v Thoiry ni mogel izvesti, ker niso bile dane — danes se to že lahko odkrito pove — one finančne politične predpostavke za Nemčijo, ki bi jih bil dr. Stresemann lahko sprejel. Zeneva pa je bila za Stresemanna brez dvoma največje polje aktivnosti in dela. Po njemu dosežen in izpeljan vstop Nemčije v Društvo narodov tvori mejnik v evropski politiki, o kateri se ne more trditi, da bi bila vedno najbolj srečne roke v povojnem času. Njegova žilavost in vztrajnost, njegov pomirljiv duh, ki so mu pridobili simpatije številnih evropskih državnikov, so bistveno največ pripomogle k njegovim uspehom v zunanji politiki. Miroljubnost in vpogled v realno življenje današnje Evrope, ki od nas Nemcev ne more biti v vsem sprejeta kot idealna in pravična, sta mu pripomogle do zadnjega uspeha v Haagu. Seveda obstoja še mnogo ovir do končne zmagе njegove politike, tako med drugim vprašanje saarske kotline. Ravno to ozemlje s svojo močno razvito industrijo in gospodarstvom mora biti vrnjeno Nemčiji, da

Kraljevina Jugoslavija

Z novim zakonom je država razdeljena na devet banovin - Pojasnila predsednika vlade - Bela Krajina pride pod Zagreb

Belgrad, 3. okt. Agencija »Avala« poroča o današnji seji ministrskega sveta, na kateri je bil sprejet zakon o upravni razdelitvi države na 9 banovin. Iz poročila posnemamo sledeče posameznosti:

Danes popoldne se je vršila pod predsedstvom generala Živkovića seja ministrskega sveta. Seji so prisostvovali vsi ministri, razen ministra za javna dela inž. Savkovića, ministra za kmetijstvo dr. Frangeša, ki se nahajata na zdravljenju in ministra vojske in mornarice generala Hadžića, ki je odpotoval iz Belgrada in se nahaja v Kragujevcu. Na seji je predsednik vlade general Živković seznanil člane ministrskega sveta s svojim predlogom, da se izda zakon o nazivu in razdelitvi kraljevine SHS na upravna področja. Službeni naziv naše države bo v bodoče Kraljevina Jugoslavija. Z uveljavljanjem tega naziva se stremi za tem, po besedah predsednika ministrskega sveta generala Živkovića samih, da se manifestira edinstvo naroda in države, kakor tudi, da se simbolično manifestira ideja enakosti, ravnopravnosti in bratstva vseh Slovanov na jugu, Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Banovine

Kraljevina Jugoslavija bo razdeljena na 9 banovin, ki bodo:

1. Dravska banovina s sedežem v Ljubljani.
2. Savska banovina s sedežem v Zagrebu.
3. Vrbaska banovina s sedežem v Banjaluki.
4. Primorska banovina s sedežem v Splitu.
5. Drinska banovina s sedežem v Sarajevu.
6. Zetska banovina s sedežem v Cetinju.
7. Dunavska banovina s sedežem v Novem Sadu.
8. Moravska banovina s sedežem v Nišu.
9. Vardarska banovina s sedežem v Skoplju.

*

Belgrad z Zemunom in Pančevom tvori samoupravno mesto. Število prebivalstva v posameznih banovinah bo: savska 2.320.000, donavska 2.120.000, vardarska 1.405.000, drinska 1.400.000, moravska 1.200.000, dravska 1.040.000, vrbaska 850.000, primorska 860.000, zetska 740.000.

Površine posameznih banovin bodo v kvadratnih kilometrih: vardarska 39.566, savska 36.897, zetska 32.322, drinska 29.273, donavska 28.160, moravska 25.721, vrbaska 20.558, primorska 19.417, dravska 15.936.

Okraj Črnomelj pride pod savsko banovino, ki ima sedež v Zagrebu. Okraj Čabar pride pod dravsko banovino, Medjimurje k savski banovini. Prekmurje se je radi tega tudi priključilo dravski. Okraj Dvor, ki je od severa omejen s planino Čamarico in gravitira bolj na jug, spada k vrbaski banovini.

Delokrog bana

Na čelu banovine stoji ban, ki zastopa kraljevsko vladu v banovini. Ban je izven skupin in kategorij določenih z zakonom o uradnikih. V zakonu je izvedeno načelo dekoncentracije politično upravne oblasti. Ban izvršuje posle svoje zakonite pristojnosti samostojno in po svoji odgovornosti. Njemu so podrejeni vsi uradi in organi splošne uprave v banovini. Ban izvršuje nadzorstvo nad samoupravo. V njegovo

pristojnost spadajo vsi posli iz resora kmetijstva, ki se tičejo poljedelstva, sadjereje, vinogradništva, vrtnarstva, travništva, paše, živinoreje, veterinarstva in vsi posli, ki se tičejo kmetijskih organizacij, zadrug in združenj v banovini, posli za kolonizacijo, komasacijo in meteorologijo. Nadalje spadajo v njegovo pristojnost vsi posli ministrstva za javna dela v dotični banovini projektiranje, grajenje in vzdrževanje vseh državnih cest in mostov v banovini, kakor tudi nadzorstvo nad samoupravnimi, nadalje je pristojen za projektiranje držav. zgradb in državnih arhitektonskih objektov, za izdajanje sklepov v zadnji stopnji po obstoječih stavbnih predpisih, urejevanje vodnih tokov, kanalizacija za izkoriščanje vodnih sil v banovini, za melioracijo in vsi posli vodnih zadrug, za tem nadzorstvo nad vsem delniškimi in komanditnimi društvi, gospodarske kreditne zadruge v banovini, kakor tudi ostale ustanove, posli trgovskih, industrijskih in obrtniških zbornic. V pristojnost bana preide tudi odločevanje po obratnem zakonu o obratih. Razen tega preide v njegovo pristojnost izvrševanje zakona o šumah in lovu, vsi posli za pogozdovanje goličav in krasa ter pri obnavljanju gozdov, ki se izkoriščajo, za tem nadzorstvo nad vsemi samoupravnimi, cerkvenimi in vakufskimi gozdovi, imovnim občinami in zemljiškimi zajednicami, nadzorstvo nad vsemi državnimi rudniki in vsi posli rudarskega poglavarstva v banovini, zaščita dela in ustanove dela, posredovanje dela, nadzorstva nad delavskimi zbornicami in vsi posli socialnih ustanov v banovini ter vseh humanitarnih ustanov, kakor tudi skrb za invalide in siromake, vsi posli sanitetnih uprav, bolnic, kopalnic in zdravilišč, nadzorstvo nad sanitetnim svetom in lekarniškimi zbornicami, vsi posli, ki se tičejo osnovanja ureditve in dela narodnih šol, nadzorstvo nad delom in osebam srednjih šol, graditev in vzdrževanje vseh šol in njihovo oskrbovanje, nadzorstvo nad zadužbinami in vsemi društvi v banovini. Vse posle, ki se prenesejo od centralne oblasti na bana, izvršuje ban pod vrhovnim nadzorstvom in po navodilih resornih ministrov, toda njegovo delo je popolnoma samostojno. Glede na službeno osobje v banovini, ima ban pravico do imenovanja, premeščanja, napredovanja, upokojevanja ter odpuščanja vsega nižjega osobja na področju banovine do vštete 2. skupine III. kategorije. S tem prenosom poslov, ki so bili doslej v pristojnosti centralne uprave na delokrog bana, se bo v mnogem razbremenila in osvobodila administracija, uprava sama pa bo postala narodu pristopnejša in bližja. S tem se bo administracija pocenila in osvobodila ter bo v bodoče v njej nemogoč zastoj in neekspeditivnost v poslih, ki so doslej delali centralizem pogosto neokorno. Ker je banovinom dana široka pristojnost dela, se bodo na banske položaje postavljale le osebe velikega ranga in ugleda. Za strokovne posle banovine bodo dodeljeni banski pomočniki, ki bodo imeli one kvalifikacije, kakor so jih sedaj imeli veliki župani. Službeno osobje v banovini se bo vzelo iz dosedanjih županij, oblastnih samouprav in poedinih pristojnih ministrstev. Notranji minister more na podlagi zakona pri poedinih srezih v posameznih banovinah predpisati okrožne inspektorate in določiti njihov sedež glede na to, v koliko so banovine po številu prebivalstva in po svoji teritorialni prostranosti velike. Na ta način bodo posamez-

na najti pravilno rešitev, če bo pri vseh dovolj dobre volje in če bo prevladala pravičnost, ne pa enostranska zaslepljenost.

Jugoslovansko-nemško razmerje se je pod dr. Stresemannom tudi lepo razvijalo in se poglobilo. Četudi je v poslednjem času radi raznih stvari nastopilo malo napetosti, vendar je gotovo, da se bo to razmerje vedno bolj poglobljalo.

Dobra volja sama je predpostavka za vsak političen uspeh in Evropa je lahko danes ob grobu dr. Stresemanna prepričana, da je današnja Nemčija popolnoma miroljubna in da bo tudi naslednik dr. Stresemanna vedno vodil politiko sporazuma in miroljubnosti. To je tolažilna nada ob grobu velikega pokojnika.

Ljubljana, 4. oktobra.

Josef M. Görgen,
publicist, akreditiran pri Društvu narodov.

Zakon o oblastni in srezki samoupravi ukinjen

V roku dveh mesecev po uveljavljanju tega zakona, se prične poslovanje v banovini in preneha poslovanje dosedanjih županijskih oblasti. Veliki župan in županijsko osobje se postavijo na razpolago banu, istotako tudi osobje oblastnih samouprav. Razen tega se bo banu dodelilo potrebno politično upravno osobje in strokovni referenti iz dosedanjih županijskih uprav, oblastnih samouprav in posameznih ministrstev. Zakon o oblastni in srezki samoupravi od 26. aprila 1922 leta se ukinja.

S posebnimi uredbami ministra financ in ministra notranjih poslov, se bo uredilo vprašanje imetja in budžetiranja dohodkov in izdatkov dosedanjih oblasti. Finančni minister ima izvršiti izpremembe o proračunu potrebne za oživitvenje tega zakona.

Na seji ministrskega sveta so govorili o tem predmetu zunanji minister dr. Marinković, minister brez portfelja Uzunović in finančni minister dr. Švrljuga, ter so v celoti odobrili odločitev predsednika vlade. Nj. Veličanstvo kralj je nocoj podpisal zakon, ki bo jutri objavljen v »Službenih Novinah«.

Motivacija zakona

Belgrad, 3. okt. »Avala« poroča: Na današnji seji min. sveta ob pol 6 je predsednik vlade gen. P. Živković predložil zakon o porazdelitvi države na banovine z naslednjim pojasnilom:

Gospodje ministri! Sedaj po 9. mesecih od zgodovinskega januarskega manifesta, s katerim je bilo proglašeno, da spada država nad vse, se je lahko pristopilo k porazdelitvi države na oblasti na podlagi najobjektivnejših kriterijev in sicer na ta način, da bo za narod čim bolj koristna in da obenem čim manj obremeni državne finance in proračun, z drugimi besedami narodno gospodarstvo. Naša država, ki je bila razdeljena na 33 oblasti, bo v bodoče razdeljena na 9 oblasti, ki se bodo imenoval banovine. S to porazdelitvijo se bo centralna uprava razbremenila, a administracija bo organizirana na enostavnejši in smotnejši podlagi. S prenosom mnogih poslov s centrale se bo omogočilo hitrejši odpravljanje mnogih poslov, ki so doslej zaradi dosedanje ureditve zastajali. Pri določitvi meja novih oblasti se je v prvi vrsti upoštevalo to, da bi bile te nove meje čim prirodejšje. Nadalje se je pazilo na to, da se dosežejo čim prirodejšje prometne in gospodarske zveze posameznih krajev z njihovimi središči. Končno se je hotelo novo porazdelitev po možnosti čim bolj prilagoditi potrebam ostale administracije. Da bi se nova razdelitev izvršila čim hitreje in čim lažje, so bile obdržane dosedanje meje posameznih srezov, ker so te meje ustaljene in splošno znane. Zato so bili posameznim oblastem prideleni celotni srez. Od tega se je odstopilo le tam, kjer je bilo neobhodno potrebno, in pa zato, da bi se dosegle prirodne meje. Navzven novih oblasti so se vzeli v prvi vrsti po imenih večjih rek, ki tečejo po njihovih področjih. To pa zato, ker so pri nas že znani in ker na zelo izrazit način obeležujejo posamezne banovine.

Gg. ministri! Pri tej priliki se je neizbežno pojavila potreba, da se tudi v službenem naslovu naše kraljevine očituje polno državno in narodno jedinstvo. Zato se bo naša kraljevina v bodoče imenovala Jugoslavija. To ime izraža ne le polno državno in narodno jedinstvo, temveč predočuje simbolično tudi idejo popolne ravnopravnosti, enakosti in bratstva nas Slovanov na jugu, Srbov, Hrvatov in Slovencev. S to porazdelitvijo smo ustvarili vse predpogoje, da se naš narod v notranji harmoniji nacionalnega jedinstva lahko ves posveti kulturnemu in gospodarskemu napredku in da kot tak podpre mednarodno zajednico kot stalno zanesljiv element mednarodnega mira.

Dunajska vremenska napoved. Negotovo vreme. Najbrže še večinoma jasno in toplo. V severnih Alpah južni vetrovi.

Zakon o praznikih

Belgrad, 3. oktobra. (AA) Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih del podpisal in objavil zakon o praznikih, ki slove:

§ 1.

Na državne praznike, ob nedeljah, na verske praznike, ki so navedeni v § 3. in na praznike svoje kraljeve službe, ki so navedeni v § 4. in v službi, razen v primerih, ki jih zakon izvema.

§ 2.

Državna praznika sta rojstni dan Nj. Vel. kralja in dan ujedinjenja.

§ 3.

Verski prazniki državnih uslužbencev v smislu § 1. so naslednji:

- a) za pravoslavne: badnjak, božič (2 dni), bogojavljenje, sv. Sava, veliki petek, velika noč (drugi dan), Djurdjevo, Spasov dan, sv. Ciril in Metod, binkošti (2 dni), velika Gospojna in sv. Nikolaj;
- b) za rimokatoličane: badnjak, božič (2 dni), novo leto, sv. Trije kralji, sv. Jožef, Marijino oznanjenje, velika noč (drugi dan), telovo, sv. Peter in Pavel, sv. Ciril in Metod, vnebovstaje Mar. Dev., Vsi sveti in praznik brezmadežnega spočetja Mar. Dev.;
- c) za grkokatoličane: badnjak, božič (2 dni), sv. Trije kralji, veliki petek, velika noč (drugi dan), Kristusov vnebohod, sv. Ciril in Metod, binkošti (drugi dan) in praznik brezmadežnega spočetja Mar. Dev.;
- d) za evangeliste: božič (2 dni), veliki petek, velika noč (drugi dan) in praznik reformacije;
- e) za muslimane: ramazan bajram (3 dni), kurban bajram (3 dni), mevlad in prvi muharem (novo leto);
- f) za žide: pasha (prvi dan in zadnja 2 dni), roš kašono, jom tipur (1 dan) in ševuot (2 dni).

§ 4.

Na praznike in ob nedeljah se v državnih uradih, zavodih in ustanovah praviloma ne opravlja delo. Od 9. do 11. ure pa opravljajo te dneve najnujnejša dela dežurni uslužbenci. Na verske praznike, ki so naštet v § 3., se opravljajo v državnih uradih in ustanovah predpisano redno delo s pomočjo uslužbencev, ki ta dan ne praznujejo svojih verskih praznikov. Ako pa v državnih uradih za izvršitev rednega dela ni uslužbencev druge vrste ali jih ni v zadostnem številu, naj se postopa po predpisih za državne praznike in nedelje. Razpored državnih uslužbencev za službo ob nedeljah in praznikih izvrše starišine. V nujsih in neodložljivih primerih morajo državni uslužbenci izvršiti službo vsak čas in ne glede na dopust ali praznike.

§ 5.

Na Vidodan se bodo vršile v cerkvah službe božje kakor doslej v spomin junakov, ki so padli v vojnah.

§ 6.

Minister pravde bo predpisal z uredbo one dni, ki se naj smatrajo kot prazniki v smislu zakona o ureditvi rednih sodišč, zakona o civilnem sodnem postopku, meniženega in čerkovnega zakona in drugih zakonov, ki spajajo praznike z določenimi pravnimi učinki. Sodno osebje mora biti ta dan v redni službi kot običajno, ako ta dan ni državni ali verski praznik v smislu tega zakona.

§ 7.

Z nedeljami so glede dela v uradih in ustanovah oni dnevi, na katere slavijsko posamezna mesta po starih običajih svoje patrone, in ako te dni splošno počiva gospodarsko delo. V nasprotnem primeru so ti prazniki in nedelje z verskimi prazniki, ki so naštet v § 3. Potrebna navodila bodo izdajali veliki župani.

§ 8.

Predpisi tega zakona o delu državnih uradov ob nedeljah in praznikih ne razveljavljajo določb, ki veljajo za delo v državnoprometnih, telegrafskih, poštinih in telefonskih ustanovah, v carinskih uradih, v državnih gospodarskih ustanovah, v komandah vojaških enot, v zavodih in ustanovah policijske in finančne stroke, policijskih agentov, na sodiščih, v jetnišnicah in kaznišnicah in podobnih zavodih, v bolnicah in drugih zdravstvenih ustanovah, v šolah in pri mislih v inozemstvu. Ako ti predpisi še ne obstojajo, se pooblašajo pristojni ministri, da jih izdajo.

§ 9.

Na dan državnih praznikov se smejo z državnih zgradb razobesiti le državne zastave. Te dni se morajo razobesiti državne zastave z vseh državnih in samoupravnih uradov kakor tudi raz zgradb javnopravnega značaja, a v mestih in trgih morajo razobesiti državne zastave tudi mestne hiše.

Atentat na vlak

pri Caribrodu

Belgrad, 3. okt. »Avala« poroča: 2. t. m. ob 22.20 je pospešeni potniški vlak na poti iz Pirota v Caribrod naletel 2,5 km daleč od Caribroda, ne daleč od bolgarske meje, na peklenjski stroj, ki je bil nastavljen na železniški progi. Stroj je eksplodiral; ker pa je bila povzročena škoda le majhna, je vlak takoj nadaljeval pot. Pri preiskavi so našli v bližini na zemlji razprostrto obleko, ki so jo pa šele danes dvignili zaradi izkušenj naših oblasti pri takih slučajih. Danes ob 6 pa je eksplodiral tretji stroj, ki je bil tako zakrit, da ga do zadnjega trenutka niso opazili. Ranjena sta bila dva orožnika. Preiskava je ugotovila, da vodi sled za zločinci proti bolgarski meji.

Samomor slov. trgovca

Zagreb, 3. okt. (Tel. Slov.) Danes se je v zagrebškem hotelu »Kovač« ubil slovenski trgovec, 43-letni Franc Selban iz Gornje vasi pri Škofji Loki. Okoli polnoči je prišel v hotel in bil zelo nervozen. Okrog 5 zjutraj so čuli nekateri služabniki hotela strel, čemur pa ni nihče pripisal velike važnosti. O vzrokih samomora še ni ničesar znanega.

Mati in sin zgorela

Split, 3. oktobra. (Tel. Slov.) V bližini Vrbova se je pripetila strahovita nesreča. V hiši kmetice Stane Prva, kjer je stanovala ona sama s svojim štiriletnim sinom, je nenadoma nastal požar, ki je v nekaj trenutkih zajel celo hišo. Mati in sin sta zgorela.

Nemški zunanji minister umrl

Berlin, 3. okt. (Tel. Slov.) Danes zjutraj je nenadoma umrl zadet od možganske kapi zunanji minister dr. Stresemann.

Berlin, 3. okt. (Tel. Slov.) Kljub temu, da se je vedelo, da je dr. Stresemann težko bolan in da je njegovo življenje ogroženo, je prišla vest o njegovi smrti popolnoma nepričakovano. Presenetila ni samo javnosti, temveč tudi njegovo rodbino. Njegova smrt je posledica možganske kapi. Dr. Stresemann, ki je bil, kakor vsi na jetrih bolni, zelo občutljiv proti spremembam temperature, se je preteklo nedeljo pri seji kabineta v nezakurjeni sejni dvorani prehladil, kar je imelo za posledico vnetje pljuč. V nedeljo se je moral vleči, in je imel visoko temperaturo, tako, da ni mogel zapustiti svoje sobe. Kljub temu pa je v svoji spalnici nadaljeval svoje uradne posle v dobrem razpoloženju. V ponedeljek se je celo udeležil seje parlamentarnega odbora nemške ljudske stranke in je imel tam daljši referat. Z gotovostjo je računal udeležiti se danes konference ministrskega sveta.

Dr. Stresemann je še danes izrazil zadovoljenje in veselje, da je omogočil sporazum med vlado in nemško ljudsko stranko v zadevi reforme zavarovanja, kar je še včeraj bil povod za krizo vlade. Toda moral se je v poznih popoldanskih urah zopet podati v svoje stanovanje, bil je pa še vedno dobre volje.

Zadnji trenutki njegovega življenja

Berlin, 3. okt. (Tel. Slov.) Ze dolgo se je vedelo, da je dr. Stresemann zapadel hiranju. Profesorja Kraus in Foncke sta zapustila vilo nekoliko pred polnočjo. Službo pa je prevzel ponoči drug zdravnik z bolnišnice sestro. Dr. Stresemann je vso noč ležal v postelji nezavesten in hropeč. Kmalu po 5.15 zjutraj je hropenje ponehalo in zdravnik je ugotovil smrt, verjetno radi druge kapi. Stresemann ni trpel dolgo, ker je bil že takoj po prvem napadu nezavesten. Truplo leži še v spalni sobi, izraz njegovega obraza je miren. Vest o smrti se je razširila zelo hitro in je presenetila tudi one, ki so dobro poznali Stresemannovo zdravstveno stanje. Kakor vsi, ki so bolni na ledvicah, je bil tudi dr. Stresemann zelo občutljiv za hladno vreme ter se je prehladil v soboto na seji kabineta, ki se je vršila v nezakurjeni sobi. V nedeljo je moral v posteljo, opravljal pa je v postelji najvažnejše posle. Živo se je zanimal za politične dogodke in bil zelo dobro razpoložen. V ponedeljek je bil na seji odbora nemške ljudske stranke, kjer je podal dolgo poročilo o političnem položaju. Po seji je šel zopet v posteljo in ni kazal nobenih znakov preužitosti. V torek je bil v postelji, v sredo pa se je zaradi kritičnega položaja glede zavarovanja brezposelnosti udeležil seje nemške ljudske stranke. Dr. Müller je dvakrat obiskal Stresemanna na stanovanju in uspeh je bil ta, da se je nemška ljudska stranka danes odtegnila glasovanju. Včeraj zvečer se je že ob desetih podal k počitku, da bi bil danes na ministrski seji svežjši. Bolniška sestra, ki je bila pri njem vso noč, mu je ponudila kozarec vode in pa zobno ščetko. Stresemann si je ravno hotel očistiti zobe, ko je nenkrat prebledel. Ščetka mu je padla iz rok, z desnico je krillil okoli sebe, hotel je govoriti, pa je samo grgal in hropeč padel na blazino. Družina je takoj poklicala prof. Krausa in Foncke, ki sta ugotovila kap. Stresemann je bil v nezavesti in težko hropeč. Levica je bila popolnoma hroma, vendar sta zdravnik bila mnenja, da ni neposredne nevarnosti.

Iz življenja dr. Stresemanna

Gustav Stresemann se je rodil 10. maja 1878 v Berlinu kot sin restavraterja. Študiral je pravne in državne vede. Svoje prve službe je imel kot svetovalec različnih industrijskih družb. Leta 1908. je bil izvoljen v državni zbor na listi nacionalne liberalne stranke. Med svetovno vojno je bil oster nacionalist in anekcionista. Ob prevratu je ustanovil nemško ljudsko stranko z odločno monarhističnim in nacionalističnim programom. Na tej podlagi je Stresemann izvoljen v Narodno skupščino v Weimaru.

Toda rajni je imel prevelik državniški talent, da bi mogel ostati v ozkih mejah zastarele nacionalistične in revanšne politike in je uvidel, da more Nemčija po strašnem polomu ozdraviti le v sporazumu z velesilami, ki odslej odločajo usodo sveta.

Leta 1923. je bil imenovan za državnega kanclerja ter tako dobil priložnost, da te svoje smernice previde uveljavlja v politiki nemške republike. To je bilo takrat posebno težko radi takratnega velikega odpora Poruhrja proti fancoski zasedbi. Stresemann je moral odstopiti, je pa kmalu na to v kabinetu Marksa prevzel važni portfelj za zunanje zadeve. V notranji politiki je bil za močno koalicio, zlasti je šel vedno skupaj s centrom, v zunanji je delal na prijateljstvu z državami velike in male antante, na sodelovanju vseh evropskih držav po Društvu narodov in utrditvi svetovnega mira. Sicer mu je tudi lastna stranka v tem delala težave, ki jih je pa vse srečno premagal.

Ta njegova politika je prinesla Nemčiji vidne in jasne uspehe: Lokarno, sprejetje Nemčije v Društvo narodov in definitivno ureditev reparacijskega vprašanja. Od pravkar minulega zasedanja Društva narodov v Ženevi je Stresemann krepko podpiral Macdonaldov in Briandov nastop za splošni svetovni mir.

Letos je obhajal dr. Stresemann šestletnico, odkar je vodil resor nemške zunanje politike.

Žalna seja Reichstaga

Berlin, 3. okt. (Tel. Slov.) Nemški parlament se je danes ob 10.20 zbral pod predsedstvom dr. Esserja k žalni seji. Zbornica je bila skoro polnoštevno zbrana. Velike vrzeli so bile le pri nemški nacionalni stranki, manjkali so komunisti in nacionalni socialisti. Stresemannov sedež je bil črno pregrnjen, na njegovi mizi so bile rože, na njegovem poslaniškem prostoru pa bele krizanteme.

Žalne seje se je udeležila celokupna vlada z državnim kanclerjem Müllerjem na čelu. Tudi diplomatske lože so bile polne. Po otvoritvi parlamentarne seje po predsedniku Esserju so se vsi navzoči dvignili s svojih sedežev in poslušali stoje predsednikov govor, ki je izvajal sledeče:

Velika žalost je prišla nad nemški narod. Umrl je zvesti boritelj za njegove pravice. Nemški parlament pa je izgubil enega svojih najzvestejših in najposobnejših članov. Nato je predsednik parlamenta podal kratek pregled o političnem delovanju pok. dr. Stresemanna. Stresemannova izvanredna politična sposobnost ga je spravila v prve vrste političnih voditeljev nemškega naroda. Od leta 1920. do 1923. je vodil politiko nemške ljudske stranke, ki danes žaluje radi njegove nenadne smrti. 13. avgusta 1922. leta je prevzel vodstvo državne vlade in to v času, ko je Nemčija v mednarodnem svetu stala izredno slabo. Njegovi sposobnosti se je posrečilo, da je pridobil nemški državi in nemškemu narodu v drugih deželah zopet ugled in kredit.

Po govoru predsednika nemškega parlamenta dr. Esserja, je povzel besedo državni kancler dr. Müller, ki je izjavil, da žalujejo radi Stresemannove smrti vsi narodi. Stresemann je bil velik prvoboritelj za pravice nemškega naroda. Bil je tudi prvoboritelj v narodu samem. Imel je v svojem političnem življenju mnogo uspehov a tudi precej nasprotnikov. Nemška vlada je prepričana, da mu bo svojčas zgodovina pravična. Njegovo ime bo z zlatimi črkami zapisano v zgodovini nemške države.

Po Müllerjevem govoru je bila seja radi nujsih vladnih poslov prekinjena in se bo nadaljevala popoldne.

Belgrajski komentarji

Belgrad, 3. okt. (Tel. Slov.) Smrt nemškega zunanjega ministra dr. Stresemanna se je doznala danes v Belgradu v zgodnjih jutranjih urah. Vest se je bliskovito razširila po prestolici. Skoro v vseh političnih krogih se je ugotavljalo, da je umrl eden največjih državnikov povojne Evrope. Zlasti se podčrtava njegova miroljubnost in absolutno prepričanje, da bo le politika miru dovedla Evropo v končno mirovno in napredujoče stanje. Podčrtava se nadalje, da je ravno Stresemann bil tisti, ki je Nemčijo odvrnil od zveze z Anglijo in Rusi ter se obrnil na glavno silo kontinentalne Evrope, na Francijo in je v družbi z največjim prvoboriteljem miru Briandom zasnoval veliki koncept evropske mirovne politike. Ta politika je prišla v dobro tudi Jugoslaviji, ki je v Briandu in Stresemannu slej ko prej videla glavna zaščitnika tudi naših tendenc, da v mirovnem stanju napredujemo, ko smo pretrpeli toliko težkih življenjskih dob in da uživamo plodove vojne v miru.

Sožalja tujih državnikov

Pariz, 3. okt. (Tel. Slov.) Briand je ob sprejetju vesti o smrti takoj prekinil svoj dopust ter v Parizu, kamor je takoj dopotoval, izrazil v nemškem poslanstvu svoje najgloblje sožalje. Naglasil je, kako osebno ga je zadela smrt človeka, kateremu je bil odkritosrčen prijatelj.

Brighton, 3. okt. (Tel. Slov.) Na zborovanju delavske stranke je imel žalni govor Snowden, ki se je spominjal dela Stresemanna v zadnjih letih. Žal, da ni Stresemann doživel sadov svojega dela.

Dunaj, 3. okt. (Tel. Slov.) Avstrijski listi posebno podčrtavajo pomen Stresemanna za nemško politiko. Bivši zvezni predsednik dr. Hainisch piše, da smatra Stresemannovo smrt za veliko nesrečo tudi za Avstrijo in za ves kulturni svet.

*

Ženeva, 3. okt. (Tel. Slov.) V Ženevi je nenadna smrt povzročila veliko sočutje in globoko žalost, ker je dr. Stresemann že tri leta najuspešnejše deloval v Društvu narodov ter je bil nedvomno v najboljšem smislu najpopularnější človek Društva narodov.

O nasledniku

Berlin, 3. oktobra. (Tel. Slov.) Državni predsednik Hindenburg se bo radi smrti dr. Stresemanna jutri vrnil v Berlin, kjer mu bo državni kancler dr. Müller poročal o političnem položaju, pri čemer bo govor o začasnem namestniku dr. Stresemanna. V političnih krogih se smatra za samo po sebi umevno, da se mesto zunanjega ministra zaenkrat ne bo zasedlo definitivno, tako da bo treba računati s provizorijem. Smatra se za verjetno, da bo začasno prevzel posle zunanjega ministra državni kancler ali gospodarski minister.

Bolgarski podčastniki proti makedonstvujušim

Sofija, 3. okt. AA. Zveza bolgarskih rez. podoficirjev, ki šteje nad 20.000 članov, je objavila manifest, v katerem obsoja uboje makedonstvujuših. Zveza poziva vlado, naj podvzame vse potrebne enerģične mere, da se taki poboji nehalo in da se vzpostavi zakonitost.

Sporazum med bolg. zemljoradniki

Sofija, 3. okt. AA. Na današnji seji poslancev združenih zemljoradniških frakcij Muravjeva in Djordje Markova s poslanci Koste Tomova je bil dosežen popoln sporazum. Vse tri skupine bodo tvorile enoten parlamentaren klub. S tem je zemljoradniški klub postal mnogo jačji, kakor je bil za časa pok. Stambolijskega.

„Zeppelinov“ polet na Balkan

Berlin, 3. oktobra. (Tel. Slov.) Doktor Eckenner namerava 13. in 14. oktobra z zrakoplovom poleteti na Balkan in pri tem leteti tudi nad Budimpešto, Belgradom in Bukarešto. Proti Sofiji ne bo letel, ker so v tamošnjih krajih vedno zelo viharne vetrovi.

Razpuščena židovska stranka

London, 3. okt. (Tel. Slov.) Iz Jeruzalema se poroča, da je vlada razpustila levo krilo židovske delavske stranke. Kakor sporoča »Daily Herald«, se je to zgodilo radi tega, ker se je v oficijelnem listu stranke objavil članek z naslovom »angleški imperijalizem«.

Obnovitev bojev med Kitajci in Rusi

London, 3. okt. (Tel. Slov.) Dopisnik »Timesa« v Mukdenu poroča, da so se po razmeroma mirnem času zopet ponovili boji med Rusi in Kitajci v Mandžuriji. Predvčerajšnjim in včeraj so sovjetske čete začele napadati s topovskim ognjem in bombami. Ruske čete so oplenile mesto Suiyuan ob Amurju.

Kriza v Egiptu

London, 3. okt. (Tel. Slov.) Potem, ko je včeraj egiptski ministrski predsednik Mahmut paša podal kralju svojo demisijo, je kralj še včeraj sprejel bivšega ministrskega predsednika Adly pašo Vehghena in ga naprosil, da sestavi novi kabinet.

Nov jugosl. parnik

Split, 3. oktobra. (Tel. Slov.) 15. t. m. bodo na Angleškem spustili v morje nov parnik Jugoslovanskega Lloydja. Novi parnik bo nosil ime »Avala« in je zelo podoben »Triglavu«. »Avala« bo imela 10.000 ton nosilnosti in bo po »Triglavu« največji parnik v naši državi.

Kalugjera izključen iz starokatoliške cerkve

Zagreb, 3. oktobra. (Tel. Slov.) Od starokatoliških krogov zvemo, da se je dne 30. septembra vršila v Haagu konferenca starokatoliških škofov utrechtske unije. Konferenca je razpravljala, ali naj ostane starokatoliški škof Marko Kalugjera še nadalje v njej. Na podlagi pritožb, ki so prišle od starokatoliških hrvatskih krogov, je bil Marko Kalugjera izključen iz starokatoliške cerkve.

Proti pretiranemu sportu

Belgrad, 3. okt. (Tel. Slov.) Generalni zdravnik dr. Mihajlo Petrovič je predložil ministrstvu prosvete predlog, naj bi prevzelo nadzorstvo pri gojenju sporta. Ta predlog utemeljuje s pretiravanjem telesnih sportov s strani današnje mladine, kar se opaža celo pri kandidatih v vojaške šole.

Zadnja poročila

MacDonaldovo sožalje

Newyork, 3. okt. (Tel. Slov.) Ko je Macdonald na krovu »Berengarie« prejel vest o smrti, je izjavil: »Stresemann ni bil samo eden izmed mojih, od katerih je odvisna mirna evolucija Evrope, temveč tudi prijatelj, katerega sem spoznal pri raznih prilikah. Ko sva se videla zadnjič, sva oba čutila, da bi to slovo lahko pomenilo slovo od življenja. Stresemann pa je bil trdno prepričan, da bo Nemčija njegovo misijo, za katero je toliko storil, vodila dalje, četudi ne bo on več pri življenju.«

Dvoboj Aljehin—Bogoljubov

Heidelberg, 3. okt. (Tel. Slov.) Po preteku dveh tednov se je danes zopet nadaljeval šahovski turnir med svetovnim mojstrom Aljehinom in Bogoljubovim. Igrala sta 9. partijo, ki je končala po 30 potezah remis. Aljehin 4. Bogoljubov 2 dobljeni, remis 3 igri. Prihodnjo igro bosta igrala dne 5. oktobra.

„Zarja“ fantom-abiturijentom

Ob vstopu v najvišjo kulturno ustanovo, na univerzo, vam kličejo Zarjani: med nas!

Občudovanja vredni je pogum, ki je navdajal mlade maloštevilne fante, ko so l. 1901. na graški univerzi z ustanovitvijo »Zarje« zasidli prapor katoliške odločnosti in slovenske zavednosti. Ljubezen do dela in globoka pripranost v moč in izvedbo njih programa sta utisnili neizbrisljiv pečat v kulturno snovanje Slovenstva in dali njega odraz i v drugih slovanskih narodih. Kdo naj izčrpn poda delovanje teh fantov, ki so zajemali toplote in pogona ob tem ognjišču? Mogočno je njih delo na verskem, kulturnem in socialnem polju, ki je od časa do časa zajelo najširše plasti slovenskega ljudstva.

Tako »Zarja«, v Gradcu kakor v Ljubljani. Naj zažari »Zarja« ob mladih močeh tudi letos, naj se poplemeniti, naj ob svoji 30-letnici, ki bo prihodnje leto, mogočna in plodna novič dokaže nujnost svojega obstoja, krepkost svojih idej in silo svojega stvariteljskega duha!

Fantje, med nas! V »Zarje«!

Tozon Miroslav, predsednik. — Pink Oskar, tajnik. Poženel Radivoj, blag. — Breclj Marijan, gospodar. Kovatič Tone, arhivar.

Ali nismo krščanski ljudje

Vič 3. oktobra.

Res je stanovanjsko vprašanje eno najtežjih v Ljubljani in v okolici. Resnica pa je tudi, da se je v vsej tej okolici, zlasti pri nas na Viču, ravno letošnjo sezono precej zidalo in da stanovanj ne more manjkati, in jih res ne manjka! Toda kaj, ko pa posestniki novih hiš svoja stanovanja tako visoko ocenijo, da ves zaslužek delavske družine mesečno komaj toliko zneso, kolikor bi bilo treba dati za primerno stanovanje. In dogaja se že celo tudi to, da tudi v stari hiši ne dobiš v bližini mesta prav skromnega stanovanja (1 sobe in kuhinje) izpod 350 Din! Če pa še poveš, da imaš tudi majhne otroke, pa stanovanja marsikje sploh ni!

Splošno pomilovanje vzbuja na Viču uboga delavska družina, ki je bila ravno zato, ker je v družbi 8 malih otrok pred kakimi 14 dnevi deložirana in postavljena na cesto. Da imajo svoje revne stvari vsaj toliko pod streho, da jim dež ne kvari že itak slabega pohištva, jim je iz usmiljenja dovolil ložiranje pod svojim kozolcem sredi polja usmiljen kmet. Kam naj nesrečni oče krene zdaj na zimo in s tolikimi otroci katerih ne marajo v hišo?

Srce zaboli človeka, če pomisli, da se jih mnogo, mnogo brez otrok šopiri po vilah in palačah, ubogim siromakom pa, ki res z dobro vzgojenimi in sposobnimi otroci prinašajo korist edinole narodu, neusmiljeni egoizem nekaterih greni že itak dovolj grenko življenje. Če to pomislimo, se moramo prašati: Ali nismo krščanski ljudje?

„Rajša sediva v zaporu kakor v šoli“

Zadnjič smo v »Slovenec« poročali o razveljavitvi gibanju v južnih pokrajinah države, tako na Hrvaškem, v Slavoniji in v Bosni, kjer zahteva ljudstvo samo novih šol. Ali ledina ni še povsod zorana in prav pogosto naleti šola na težko premostljive ovire. Kulturna zaostalost teh krajev vsebuje sama v sebi pri ljudstvu tudi močan odpor proti širjenju ovire. Ta odpor vcepiljo starejši tudi mlajšim in zato je treba pri širjenju šolske prosvete dvakratne previdnosti, da ne pride ponekod do ogroženih konfliktov. O enem takem slučaju poročajo sedaj iz Bosne.

Pred sarajevskim okrožnim sodiščem se je vršila v tork zanimiva razprava. Učenca IV. razreda ljudske šole Hadil Šabanović in Gjulaga Somornjak sta se morala zagovarjati, ker sta v svoji šoli v Doljem Čevljanoviču, nedaleč od Sarajeva, napadla z nožem svojo učiteljico Marinko Dejanović. Napravila sta to, kakor trdi obtožnica, brez vsakega povičja. Učiteljica je prišla tega dne v razred in ko je sedla za kateder, sta stopila k njej dva učenca in se opravičila, ker sta izostala iz šole. Ker sta bila poleg teh dveh prejšnji dan odsotna tudi Šabanović in Somornjak, je učiteljica pozvala še nju na odgovor. Ta dva pa ne samo, da se nista hotela opravičiti, temveč sta se celo sprla z njo, potegnili nož in pričela groziti učiteljici: »Ne prideva: Pridi ti sem, če si upaš. Rajši sediva v zaporu, kakor v šoli.«

Učiteljica je, da bi ohranila svoj ugled, stopila k njuni klopi, ta dva pa sta pograbila nož in skočila s psovkami proti njej, da je morala pobegniti iz sobe. Obtožnica zahteva sedaj za oba kazeno radi poskušenege umora. Razprava se še nadaljuje, ker bodo poleg učiteljice in obeh obtoženec zaslišani še vsi šolski otroci.

Suša na planinah

Jesenice, 3. oktobra.

Krasno vreme imamo. Tudi goliške turiste je še vsak dan videti. Pa saj take lepe jeseni ne pomnimo.

Posledice lepe jeseni pa čuti obrat tovarne in pa naše gospodinj. Povsod namreč primanjkuje vode. Vsak večer je vodovod že zgodaj zaprt ter se je treba preskrbeti z vodo pravčasno. Tovarni pa primanjkuje vodne moči ter si mora pomagati s parnim pogonom.

Strojnik centrale na Radovni pripoveduje, da prihajajo srnaki gasiti si žejo prav doli do Radovne, ker so se višje gori že vsi studenci posušili.

Čudno, ponekod drugi so povedali, pri nas pa suša.

Ne mučite svojih otrok z ribjim oljem, marveč dajte jim

JEMALT

ki ima vsled velike vsebine slada veliko hranilno vrednost, je lahko prebavljiv in vzbuja tek. Dobiva se v vseh lekarnah.

Pri možu, ki dela perpetuum mobile

O čudežnem stroju Ferdinanda Friclja

Kočevje, 2. oktobra.

Ze večkrat mi je prišlo na uho o Kočevjarju tam nekje sredi zakotnih kočevskih hribovskih vasi, ki se bavi z izumom perpetuum mobile. Solnčni oktobrski dan me je zvalil na cesto in sem jo mahnil naravnost k Ferdinandu Friclju v Novi breg (Neubacher), kakor se mož in vas imenujeta.

Dobil sem moža pred hišo, ki je za vas, kakor je ravno Novi breg, naravnost lepa. Pozdravil sem ga in mu povedal, da sem prišel od časopisov, da mi pove, kako je z izumom večnodelujočega stroja. Mož je visoke postave, suhljat, obraz prikazuje nekaj asketskega, drobne, a bistre oči zro prodirajoče v človeka. Govori hitro v gladki nemščini z bavariskim naglasom.

»Kako je s strojem?«

»Ob koncu izumitve sem v štirinajstih dneh bo v pogonu vse in svet se bo čudil umotvoru, kakršnega doslej še ni videl.«

»Oprostite, ali bi mogoče pokazali izum? Sem lajk v tem in se ni treba bati, da bi na kakršenkoli način odkril tajnosti vašega stroja.«

»Stroja vobče iz principa ne kažem. Sicer pa ga momentano nimam tu. Shranjen je pri kovaču Percu v Starem logu, ki montira posamezne dele na stroju. Sicer se za stroj tako ne bojim, ker niti kovač Perc ne ve o tajnostih perpetuum.«

»V čem obstoji princip in bistvo vašega stroja?«

»V utežih. Vse je narejeno in urejeno na podlagi zakona o padu. Pri 10.000 kg uteži se bo proizvajalo milijon konjskih sil, pri 50.000 kg pa že dvanajst milijonov. Stvar bo kolosalna in so se prvi poskusi v tem že obnesli. Poleg tega je važno olje, ker bo treba stroj mazati, vendar to le vsakih 100 let enkrat. Stroj je napravljen iz samega železa in jekla.«

Divji mož v ljublj. okolici

ZALOIGRA SLOVENSKEGA IZSELJENCA V KANADI.

Ljubljana, 3. oktobra.

Ze nekaj dni so živel prebivalci ljubljanske okolice v precejšnjem strahu. Od ust do ust je šla govorica, da se klati po bližnjih gozdovih in po polju divji mož. Večkrat so ga videli, ko je srepo gledal predse, tacial v velikih čevlji po strniščih, v obraz pa je bil popolnoma zaraščen, da so se videle edino le oči. Kdo bi bil ta divji mož? Odkod se je vzel? Matere so v strahu spraševale: »Mori otroke?« Ne, to ne, ga še niso videli pri čem takem.

Strah pred divjim možem je rasel vedno bolj, ljudski glas o njem se je širil in prišel nazadnje tudi na ušesa policiji. Tam so pa dejali kratko: »Tega moramo ujeti!«

Ujel ga je res stražnik v sredo zvečer v moščanskih gozdovih. »Divji mož« se ni dolgo upiral in je sledil oboroženemu čuvarju pravice in postave na stražnico. Kmalu so si bili na jasnem, da »divji mož« ni noben ropar, niti tat, ampak blaznež, ki so ga že dobrih 14 dni iskali in zasledovali.

37letni Janez Kolenc iz Mirne se je spomladi odpravil v Kanado. Tam je bil pol leta, naenkrat pa se mu je omračil um. Zakaj, ali od trpljenja, grozot ali pičice, ni znano. Za duševno bolnega so se zavzele naše oblasti, družba Canadian Pacific pa ga je prepeljala v Jugoslavijo ter ga v Zagrebu predstavila izseljenškemu komisarijatu. Ta je odredil, naj blaznega Kolenca prepelelje v njegovo domovinsko občino.

Kolenc je uslužbenec Canadian Pacific spremlil v Ljubljano, tam pa se je Kolenc izmuznil in pobegnil. Kam, nihče ni vedel. Le ljudje po Mostah, na Posavju in Barju so vedeli povedati o nekem divjem možu, ki se klati okrog in zbeži pred vsakim človekom. Ta »divji mož« je bil Kolenc.

Pred dežurnim uradnikom se je razvil danes opoldne tale pogovor:

»No, Janez, kaj pa zdaj?«

»Zdaj pa v hosto?«

»Ali ne raje v Kanado?«

»Ne, ne, v Kanado pa ne!«

»Kaj si pa delal v hosti toliko časa?«

»Ptiče sem štel?«

»Kaj si pa jedel ta čas v hosti?«

O, v hosti je dosti jedi. Kobilice, črve, same dobre stvari!«

»Se boš peljal z avtom?«

»Bom, če bo teklo!«

Pred policijo je že stal eleganten avtotaks. Naročila ga je družba Canadian Pacific za Kolenca. Posadili so ga kakor kakega bankirja v avto, prihiteli so stražniki in ga oblekli v njegove jopiče.

Kolenc se je še moško potkal na prsi: »O, obleke imam pa dosti!« zamahnil prijazno stražnikom v slovo, nato pa je avto zdrčal po cesti proti Mirni. Na policiji so poprej še skrbno naročili šoferju, naj pazi, da blaznež spetoma ne skoči z avta!

Janez Kolenc, nesrečni kanadski izseljenec, bo sedaj najbrže v domači občini za občinskega tepčka morda za pastirja ali berača. Kaj pa hoče občina z njim, ko je sedanja blaznica premajhna?

To je tudi ena izmed mnogih nesreč, ki čakajo slovenskega človeka v tujini.

Drobiž iz Slovenske Krajine

Murska Sobota, 2. oktobra.

Carinarnica v Gederovih ukinja. S t. oktobrom je ukinja carinarnica in se nadomesti z »Oddekom finančne kontrole«. Oddelek bo imel isto funkcijo, kakor je imela carinarnica z razliko, da se bo dala ocariniti blaga samo v vrednosti do 5000 Din.

Gozdni požar. Svoj čas smo poročali, da se je užgal kobiljanski gozd. O požaru smo pozneje doznali, da je lesni družbi Našička zgozeta okrog 400 kub. metrov kuriva. Zgorela je postaja ozkotirne železnice. Kako je požar nastal, se ne ve. Prevladuje mnenje, da je bil namenoma podtaknjen.

»Koliko časa že delate na stroju in kako delate?«

»Na stroju delam že dvanajst let. Začel sem že pred vojno, med vojno pa sem moral na fronto, kjer sem bil ujet in bival skoraj štiri leta v ruskem ujetništvu. Prilika je dala, da sem tam nastopal kot poljedelski inženjer, kjer sem mogel kot tak podrobneje preštudirati ustroj vseh mogočih strojev. Po vojni sem bival nekaj let v Nemčiji, kjer sem bil v privatni detektivski službi kot okultist. V bistvu sem vegetarijanec in popolen abstinent. Vse to je potrebno, če hočem, da mi je um bister in zmožen, da pridem na pravo idejo. Leta 1921. sem prodal patent za kolesa z zračnim pogonom družbi »Nur deutsche Patente« v Berlin in sem dobil zanj 37 milijonov mark. Ta denar nisem pravočasno dvignil. Tačas je nemška valuta padla in jaz sem dobil za ves ogromni znesek borih 5000 Din.

»Komu mislite prodati patent, če se vam posreči izumiti perpetuum mobile?«

»Najboljšemu ponudniku. Mogoče isti berlinski družbi.«

»Koliko ste stari?«

»Dva in štirideset. Še bom lahko delal dolgo let na izumih, ki jih imam še v načrtu. Ko bo perpetuum mobile gotov, bom začel takoj z drugimi izumi.«

Ker sem prav za prav vse zvedel, kar sem mogel od možakarja izveči, sem se zahvalil, poslovil in odšel v bližnjo gostilno, da bi od domačinov zvedel sodbo o imenitnem sorojaku. Pa sem naletel na vraga. Vsi so zatrjevali, da ne bo Fricelj nikoli nič ustvaril.

Radi izuma zanemarja svoje posestvo, ki radi tega propada.

Možakar je tip svoje vrste in radi idej, s katerimi so si glavo ubijali že nešteti fiziki in matematiki, gotovo zanimiv.

Šahovski turnir v Rogaški Slatini

Rogaška Slatina, 3. okt. (Tel. Slov.) Danes se je odigralo 13. kolo šahovskega turnirja. Doseženi so bili sledeči rezultati: Takacs je premagal Geigerja (52 potez), König Rožiča (35 potez), Canal Singerja (62 potez), Przepiora Jovanoviča (55 potez). Maroczy-Rubinstein remis (26 potez), Grünfeld-Pirc remis (32 potez). Prekinjeni sta bili partiji Brinckmann-Sämisch in Hönliger-Flohr.

Stanje po 13. kolu je sledeče: Rubinstein 10, Przepiora 9, Grünfeld, Maroczy, Takacs 8 in pol, Flohr 8 (1), Pirc 8, Canal 7 in pol, Sämisch 6 in pol (1), Brinckmann, Hönliger 6 (1), Geiger 6, König 4 in pol, Rožič, Singer, Jovanović 2.

Žeparjeva smola in beg

Litija, 3. okt.

S snočnim vlakom ob 18.40 se je iz Ljubljane pripeljal v Litijo g. Ferdinand Tomažin, ekonom iz Šmarina pri Litiji. V eni ljubljanskih bank je dvignil večjo vsoto denarja za prodani les. Ko je izstopal iz vlaka, je Tomažin opazil, da neki elegantno oblečen gospod prav vsiljivo rine vanj. Radi tega mu je hotel pri izstopu dati prednost z besedo: »Prosim!« Tujec pa je Tomažinu zopet odvrnil: »Prosim!« Prvi je nato izstopil iz vlaka g. Tomažin. Isti hip pa je elegantni tujec bliskovito segel v notranjost žepa Tomažinove suknje. Tomažin zakrič: »Tat!«

Vse to je opazil v vozu stoječi g. Zlatko Kralj od tvrde »Titan«. Tat, videč, da je razkrinkan, je planil ven in zbežal proti glavarstvu. Vse je začelo kričati za njim: »Tat! Tat!« Železničarju Primožiču se je posrečilo prijeti ga in odtirati v prometno pisarno. Pre dpisarno je stala gruča litijskih gospodov, kakor običajno pri vsakem vlaku. Od teh gospodov je pregledal elegantnega žeparja dr. Ferdo Ludvik, odvetniški koncipient v Litiji. Tuji možakar seveda ni imel voznega listka ampak peronski listek ljubljanske postaje, s katerim se je pripeljal v Litijo, denarja pa le 60 Din in legitimacija, izdano od propustne postaje na Sušaku. Legitimacija se je glasila na ime Šarič ali Savič, plačilni natak, dozdnevno rojen v Petrinji l. 1899. ali 1900. Tat je bil oblečen v modro riziaste hlače, rujav suknjič, lakaste čevlje, svetlozelen površnik in parluriran klobuk, kupljen v Zagrebu.

V prometni pisarni se je nahajal prometni uradnik Viktor Lanz, ki je opravljal službo in ni imel časa paziti na Šariča. Ta je to izkoristil ter prav neženirano vpriči gospode pred pisarno skozi stranska vrata izginil v mrak.

Orožništvo je takoj razposlalo patrulje na vse strani, ni pa moglo ugotoviti nobene sledi za beguncem. Odšel je najbrže preko hribov proti Novemu mestu. Suknjič, klobuk, par rokavic in robc je pa pustil v prometni pisarni. Avizirane so vse orožniške postaje v bližini.

Na vsak način je mbral biti to zelo prebrisan in drzen žepar večjega sloga. Ni izključeno, da ga bo orožništvo kmalu ujelo, saj je bil brez klobuka in suknjiča ter je njegov osebni opis znan.

Hči z možovo pomočjo ubije očeta

Prejšnji mesec so ljudje našli v Sesvetah pri Zagrebu invalida Luko Frjlika, kateremu je bila razbita lobanja s topim predmetom, najbrže z železnim batom, katerega so tudi kmalu po umoru našli nedaleč od hiše in ki je bil last pokojnega Frjlika. Orožniki so na podlagi preiskave že drugi dan aretirali Ano, Frjlikovo hčer, in njenež moža Tomo Poldrugača. Oba sta bila zaslišana ter sta v celoti priznala svoj zločin. Starca sta ubila sporazumno, in sicer radi neke menice, na kateri je Frjlik v sporazumu s Tomom ponaredil podpis. Ker se je Poldrugač bal, da ga starec ne bi izdal, je sklenil v sporazumu z njegovo hčerjo, s svojo ženo Ano, ga ubiti. Čeprav sta oba zakonca svoj zločin pred orožniki priznala, sta ga

ne izpušči nobene pentlje

„DOLLAR“ — svilenogovagiva

Zastopan po Brüder Hönig, Budapest, VII., Szérvetség-ucca 28/a)

pričela sedaj na enkrat tajiti. Toda njuna obramba je šibka, ker neštete okolnosti govore zato, da sta edino ona dva izvršila ta gnusni zločin.

Državno pravdnštvo je proti obema vložilo obtožnico radi zločina umora ter zahteva za oba smrtno kazeno na vešalih. Proti Tomu in Ani Poldrugač je razpisana sodna razprava, ki se bo vršila dne 21. t. m. pred velikim senatom zagrebskega sodišča.

Medvedja nadloga

Kočevje, 3. oktobra.

Čas medenih hrušk je najlepša doba za kosmatince, ki domujejo še vedno v lepih kočevskih gozdovih. Ze zadnjič smo poročali, da so videli prebivalci okrog Verdrenga medveda, ki je pridno tresel hruške ne daleč od vasi. Isto pripovedujejo vaščani Trnovca, Novega in Starega brega (Neu- in Altbacher). Medvedi so postali gosta prikazen v teh krajih, ker so baš letos hruške nad vse bogato obrodile. Proti večeru je že več kmetov videlo kosmatince pri hruškah. Pri tem se dogajajo pogosto zelo smešni prizori. Nek kmet, vračajoč se kasno zvečer s polja, je zapazil medvedko z dvema mladčema pri hruški drobnici. Medvedka je objemala hruško in od časa do časa potresla, medvedka pa sta med tem hlasno požirala drobnice. Ko je medvedka zapazila voz, ob katerem je stopal kmet, je z glasnim mrmranjem opozorila mladčeta na bližajočo se nevarnost, nakar so vsi trije izginili v hosti. Medvedka je pri tem delala dva metra dolge skoke. Kakor se vidi, bodo kosmatinci že dolgo uživali prijetnost plodovite jeseni in se bodo zelo kasno spravili k zimskemu spanju. Večje škode medvedi ne napravljajo, vendar se domačini kljub temu boje, da se ne bi preveč namnožili in postali potem nadloga za pozne jesenske pridelke. Prav radi se kosmatinci spravijo tudi na korenje, kate-rega včasih zelo veliko popolijo.

Slovenski krožek na Dunaju

poroča v domovino in — prosi:

Ob zadnjem ljudskem štetju na Dunaju koncem preteklega leta se je priglasilo okroglo 1500 Slovencev. Ni pa znano, koliko je tu mlačnih ali nezavednih Slovencev, ki se niso priglasili za Slovence.

Hvaležna in obenem silno težavna naloga »Slovenskega krožka« je, da te po vsem velikem Dunaju raztresene ude slovenske družine zbira pod eno streho in jih vodi tako, da ostanejo narodu zvesti.

Prosimo rodoljube v domovini, pa bodi to kjerkoli v treh državah, da nam pri tem delu gredo na roko. Marsikdo ima na Dunaju sorodnika, prijatelje, znance, pišite jim in jih vprašajte, ali vedo, da je tu za nje naš krožek. Naj se takoj priglasijo, ako se niso člani. Obenem naznanite krožku njihove naslove. — Ako se kdo odpravil stalno ali za več časa na Dunaj, povejte jim, da je tu krožek zanje, naj se takoj po dohodu priglasijo. Naznanite njihove naslove, da jih tu poiščemo, povabimo k sebi.

Krožek ima redne nedeljske sestanke, družabne večere vsako nedeljo v svojih lepih prostorih restavracije hotela Fuchs, na Mariabillerstrasse 138, četrta hiša nad Gürtlom na desni, in to od 7. večerne ure dalje. Tu krožek nudi pouka in zabave po svojih močeh. Ima svoj lep pevski zbor, ki se je že večkrat naravnost proslavil, imamo pa tudi slovensko šolo za učenje jezika na podlagi dosedanjega pomanjkljivega znanja. Lani smo imeli dva tečaja, a letos nameravamo dodati še tretji tečaj za take učence, ki so otroci mešanih zakonov in ne znajo še prav nič svojega jezika. Tu se bo vršil pouk s pomočjo nemščine.

Vse to je gotovo jako lepa naloga našega slovenskega krožka, ki jo mora vsak rojak v domovini z veseljem pozdraviti, ako ne tudi po močeh podpreti. Ako nam more kdo materijelno priskočiti na pomoč, mo bomo seveda jako hvaležni. Najmanj pa, kar smemo iz domovine zahtevati, je to, kar smo gori prosili v svrhu propagande na naš krožek.

Pa še nekaj drugega je, na kar iz domovine z vso pravico zahtevamo. Intelligence je na Dunaju malo, ki bi bila sposobna za duševno delo v našem krožku, da bi nudila članom zabave in pouka. — Glavna naša opora so slovenski akademiki, ki jih je tu dovolj za prav intenzivno delo v vseh panogah našega programa: šola, knjižnica, pevski zbor, koncerti, nedeljski sestanki, izleti itd. In kdo je posebno v tujem mestu bolj polklican za tako idealno delo kakor ravno akademska mladina?

S hvaležnostjo priznavamo, da kar je akademikov iz Primorske, Koroške in bivše Stajerske — so vsi v krožku in nam po močeh pomagajo. Pravijo pa, da je tu čez petdeset akademikov in Kranjske, ki jih nikdar ni blizu, jih ne poznamo, nam nič ne pomagajo pri nemalem delu za ohranitev in napredek slovenske kolonije na Dunaju, za čast slovenskega imena v tem svetovnem mestu, v hvaležni tekmi z mnogimi kolonijami drugih narodov. — V maju smo imeli v veliki dvorani Češkega doma krasno uspehi koncert, s katerim smo delali čast sebi in slovenskemu imenu, — ali od vseh tistih akademikov iz Kranjske, razum par častnih izjem, ni bilo nikogar. — Kaj naj pomenja tak pojav v krogih mladine, ki je bila vedno polna idealov, vedno zraven, ko je šlo za korist in dobro ime naroda? — V neki kavarni sem videl dva mlada gospoda, ki sta čitala slovenski list. Takoj se jima pridružil in zaslučen pogovor na krožek. Odgovor je bil presenetljivo brisanten: A, midva se ne brigava za take reči. — Povedal sem jima prav pošteno svoje mnenje. — Apelujemo na rojake v domovini, ki poznajo koga na Dunaju, naj poprašajo njegovo narodno dušo: Ali izpolnjuje svojo narodno dolžnost do slovenske družine na Dunaju?

Naj sklenem z izjavo, ki sem jo že čisto izrazil: Kdor slovenskih akademikov ne pomaga krožku pri težavnem delu, ta ne zasluži, da bo njega domovina kdaj poznala. Pokažite jim vrata, ako bodo kdaj gozbedali o narodni dolžnosti.

Predsednik.

KINO LJUBLJANSKI DVOR

Velika premijera ruskega vefilma!

TATARSKA KRI

V vlogi grozotnega Timurkana Leonidov, član Hudožestvenega teatra. — Grozodejstva tatarskega kneza Timurkana! Prizori temnega 16. stoletja, da vam bo zastala kri! Polet kmeta in njegova smrt! Življenje ljudi, ki lebde med življenjem in smrtjo. Sodelujejo balalajke! Tatarske pesmi!

Telefon 2730.

Ob 4, četrti na 7, pol 8, 9.

Telefon 2730.

Osebnosti

— Akad. slikar Sterle na šukljejevem gradiču. Te dni je odpotoval v Novo mesto znani naš portretist in ustanovitelj umetniške šole »Probudac« v Ljubljani, akad. slikar Franjo A. Sterle, da portretira našega zaslužnega dvornega svetnika Franja Šukljeja na njegovem gradiču na Kamnu.

— Okrajni cestni odbor v Ormožu je izvolil 1. oktobra za načelnika g. Franca Hanželiča, župana na Hardeku, za njegovega namestnika pa g. Alojzija Janžekoviča iz Sv. Lenarta.

— Cestni načelnik v Slovenjgradu. Dne 1. oktobra so volili načelnika in namestnika okrajnega cestnega odbora v Slovenjgradu. Za načelnika je bil izvoljen g. Franc Marčič v Slovenjgradu, za namestnika g. Jakob Jaš v št. Ilju pod Turjakom.

Šolske vesti

△ Na splošni obrtno-nadaljevalni šoli v Ljubljani na Vrtači prične redni pouk 7. oktobra. Do izselitve gimnazije koncem oktobra so razredi razvrščeni takole: 1. Pripravljalni in I. b razred peki do vrtnarjev ob ponedeljkih, 2. I. c razred — mesarji — ob torkih, 3. I. a, II. a — brivci in frizerke, in risarji — v sredo, 4. II. b razred — peki, slaščičari, vrtnarji — ob četrkih, 5. II. c razred — mesarji — ob petkih, vselej od 14 do 18 popoldne. Po 1. novembru se bodo razvrstili razredi že na prvo polovico v tednu.

Novi grobovi

† Gospa Terezija Kupnik v Podplatu pri Rogaschi Slatini je umrla v častiljivi starosti 85 let včeraj, 3. t. m. Pogreb bo v soboto ob treh popoldne. N. p. v. m!

Mala kronika

★ »Slovenski krožek na Dunaju« poroča: Lansko leto smo pomagali enemu slovenskemu tehniku na Dunaju, da se je mogel pridružiti poučnemu potovanju po industrijskih krajih Nemčije, ki so ga vodili znameniti profesorji dunajske tehnike. — Letos smo se obrnili do mnogih naših tvejk, organizacij in zavodov, da bi nam pomagali poslati več naših čez Svico, Francosko na Špansko, zlasti na razstavo v Barcelono. Po Ljubljanski kreditni banki smo prejeli na ta naslov 265 šilingov in posebe 1500 Din. Za vsakega je bilo treba po 700 šilingov, 200 šilingov sta zmogla sama, a 600 sta dobila od proforskega zbora dunajske tehnike pod pogojem, da jima njiju domovina tudi toliko preskrbi. Kar je nedostajalo, smo morali na Dunaju preskrbeti, da nismo ostali osramočeni pred tujci, ki so našima cand. inž. Ladi Khamu in Saši Skubicu iz Ljubljane tako izdatno pomagali do zaželjenega in jako koristnega potovanja. Vsem, ki so kaj darovali v ta namen, izreka presrečno zahvalo: predsednik »Slovenskega krožka na Dunaju«.

★ »Ilustracija« štev. 9 je pravkar izšla. Danes proti večeru jo bo dobili v vseh knjigarnah in trafikah v mestu. Tudi naročnikom bo čimprej odposlana po pošti. Številka je grafično izvrstno opremljena in tudi vsebinsko prednjači pred vsemi podobnimi revijami v državi. Ali naj naštevamo vse, kar vsebuje, ko vendar veste, da najdete v tej reviji vedno najzbranejšo gradivo? Mimo ilustrirane kronike mesečnih aktualnosti se vrste slike iz mode, obsežen material iz filmskega sveta, naših domačih dogodkov, predvsem pa serija slik iz naše opere »Opera od partiture do premiere«, ki ponazarja s slikami napor našega delavnega gledališča. Če si revije »Ilustracija« še niste naročili, si jo takoj naročite! Stavimo, da ne boste razočarani! Letna naročnina 100 Din, posamezne številke po 10 Din. Uprava revije »Ilustracija«, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6-II.

Knut Hamsun:

Cahej

3.

Naslednji dan. Cahej leži na preriji, kleči na kolenih in podmazuje stroj z oljem. Solnce pripeka danes z isto silo in Caheju so oči za naočniki polne potu. Naenkrat skoči konj par korakov naprej, najbrž se je česa ustrašil ali pa ga je pičil obad. Cahej krikuje in skoči pokonci. Malo zatem jame vihteti svojo levo roko po zraku sem in tja in teka z urnimi koraki gor in dol.

Mož, ki v bližini grabi seno s strojem, zaustavi konja in vpraša: Kaj pa je?

Cahej odgovori: Pridi trenutek sem in pomagaj mi!

Ko mož pride, mu pokaže Cahej krvavo roko in reče: Prst mi je odrezalo in to prav ta hip. Pomagaj mi iskati prst, jaz vidim tako slabo!

Mož išče in najde prst v travi. Bilo je dvoje glenkov. Že je pričel odmirati in bil je podoben majhnemu mrliču. Cahej vzame prst v roko, ga pogleda, prepozna in pripomni: Da, to je on. Čakaj trenutek, drži mi ga. Cahej sleče srajco in odtrga z nje dve krpi; z eno obveže svojo roko, v drugo zavije odrezani prst in ga vtakne v žep. Potem se zahvali tovarišu za pomoč in sede na mašino. Zdržal je skoro do večera. Ko pa je čul o njegovi nezgodi paznik, ga je ozmerjal in takoj poslal na farmo.

Najprvo je Cahej shranil odrezani prst. Spiritu ni imel, zato je vlij v steklenico mašinskega olja, vtaknil vanjo prst in jo dobro zamašil. Steklenico je spravljal pod slamarico na svojem ležišču.

Ostal je doma cel teden; roka se mu je grozno razbolela in dan in noč jo je moral

držati pri miru; bolečina mu je prešla v glavo, dobil je mrzlico po celem telesu in tako je ležal in trpel in se brezmejno jadal. Takega brezdelja kot topot še ni imel nikoli, niti ne pred nekaj leti, ko je bila eksplozija mine poskodovala njegove oči.

Njegovo stanje pa mu je delal še neznosnejše kuhar Polly, ki mu je sam donesal hrano na posteljo in izbral vsako priliko, da je ranjenca zbada. Oba sovraznika sta se tačas marsikaj sporekla in več nego enkrat se je moral Cahej obrniti k steni in molče stisniti zobe, ker je bil proti velikanu tako brez moči.

Dnevi in noči trpljenja so prihajali in odhajali, prihajali in odhajali neznosno pačasi. Čim mu je bilo mogoče, že je poskušal sedeti na svojem ležišču in podnevi je zaradi vročine odpiral vrata na prerijo in proti nebu. Često je sedel tu z odprtimi ustmi in prisluškoval glasovom senokos v daljnji, daljnji daljavi in potem se je jel razgovarjati s konji, kakor da so ti zares pred njim.

Toda zlobni Polly, zviti Polly ga tudi zdaj ni mogel pustiti pri miru. Pred nosom mu je zaloputal vrata, češ, da vleče, da strašno vleče, in da nanj ne sme vleči. Cahej pa se je, ob besnosti ves iz sebe, nato opotekal z ležišča, da je zagrabil kak škarpet ali pručico in jo zalučil za njim in vsledar je najbolj vroče želel, da bi tega človeka za vse življe dni pohabil. A Cahej ni imel sreče, videl je pre-slabo, ko je ciljal in ni nikoli zadel.

Sedmi dan je izjavil, da hoče obedovati v kuhinji. Kuhar mu je pa odgovoril, da si take obiske enkrat za vselej prepove. In pri tem je obstalo in Cahej je moral tudi ta dan kositi na svojem ležišču. Čisto zapuščen je sedel na njem, sključen od dolgega časa. Vedel je, da je kuhinja prazna, ker je bil kuhar

va zaključena. Samo še nekaj: treba bo najti osumljenca in ga zaslišati.

★ Zdravilišče Lipik bo prodano. Minister za socialno politiko dr. Drinković je sklenil, da se proda zdravilišče Lipik v Slavoniji na javni dražbi. Lastnik zdravilišča je zagrebški zaklad za pobijanje tuberkuloze, katerega delokrog obsega Hrvatsko in Slavonijo. Ta zaklad upravlja higijenski zavod v Zagrebu, ki je zgradil že dva sanatorija za pobijanje tuberkuloze in sicer v Novem Marofu in v Šumetici. Z izkupičkom za to zdravilišče boče higijenski zavod modernizirati oba sanatorija in če bo t.e.t.a. zgraditi še enega. Lipik je prešel v last zaklada po prevratu. Končna prodaja zdravilišča pa se bo mogla izvršiti šele tedaj, ko bo uveljavljen za to poseben zakon. Zdraviliški svet v Lipiku se bo dne 5. oktobra posvetoval z oblastnim zdravstvenim oddelkom o tej prodaji.

★ Zorko Prelovec Album slovenskih narodnih pesmi za srednji glas s spremljevanjem klavirja. Izdala Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena albuma 30 Din. Naši pevci in pevke so z veseljem pozdravili to tudi na zunanjo lično zbirko priprosto, pa vseeno učinkovito prirejenih slovenskih narodnih pesmi. Naj bi našle pot prav v vsako slovensko glasbo ljubečo družino.

★ Nova trgovina z dežnimi plašči Jančigaj Martin, Ljubljana, Tavčarjeva (Sodna) 1 se najljubšeje priporoča.

★ Prikrejvalni tečaj 8. oktobra. Krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 18. Izdelava krojev.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Kino Ljubljanski dvor: Tatarska kri.

Lekarne: Nočno službo imata: Mr. Sušnik, Marijin trg 5 in Mr. Kralj, Gosposvetska 10.

Inž. F. Z:

Glavni kolodvor in Dunajska cesta

Dunajska cesta in železnica sta v zadnjem času v prometnem oziru najvažnejši vprašanji za mestno občino in prebivalstvo.

Iz dosedanjih člankov obd. svet. dr. Gregorica in prof. Jarca je razvidno, da je železnica uprava od svojega okvirnega načrta iz leta 1907. in za ta dela predvidene vsote 2,253.000 K izvršila do danes le podvoz na Martinovi cesti in razširjenje odtoknih tirov, vse drugo pa namerava šele sedaj izvršiti. Medtem ko zastopa g. dr. Gregorica stališče, akoravno se je občinski svet dne 16. avgusta 1928 načrtu železnice glede prelaza na Dunajski cesti prilagodil, da se zadeva z ozirom na nastale okoliščine, še temeljito prouči, je stališče g. Jarca enostavno ta, da se načrt lapidarno izvrši in da se občinska uprava požuri, to važno vprašanje rešiti. Na vsak način se je v tem oziru pridržiti naziranja g. dr. Gregorica, ker je zadeva prevažna in za občino kakor za posetnike zadevnega okoliša tudi finančno odločilna, da bi se kar lapidarno rešila. Predno se lotim programa železniške uprave, je ugotoviti stanje današnjega prometa.

Železnica, zgrajena pred 80. leti, je bila tedaj na povzdigo bodočega prometa reči se mora, velikopotezno zasnovana. To se vidi ne samo na za tedanje potrebe velikim kolodvoru, ampak tudi na širokosti kolodvorske sedaj Masarikove ceste. Z zgradbo Gorenjske — Rudolfove železnice leta 1870. in poznejše Dolenjske železnice se je tekem zadnjih let, v katerih se je tudi izvršilo mnogo zgradb v severnem delu mesta Ljubljane, promet na železnici in na državni cesti tako povečal, da je napolnil prišlo vprašanje v postev, kako odpraviti nedostatke ovire prometa na državni Dunajski cesti. V zvezi s cestnim prometom je pa tudi vprašanje prometa na železnici, katere vsled pomanjkanja prostora na kolodvoru s premikanjem vlakov še bolj otežkuje cestni promet.

Da se rešijo te nepravilne, namerava železnica v prvi vrsti preložit v kurilnico na gorenjski kolodvor in graditi preko Dunajske ceste šest tirov, zato naj bi se pa tudi Dunajska cesta na novo regulirala in nje sedanja širina 30 m razširila na 50 m, ter po tem načrtu podrl vse na desni strani ceste stoječe stavbe, ter onemogočil zagraditi velik del tamkaj obstoječega terena.

Kdor pozna le kolikšaj stroj kolodvorov, in naše prometne razmere, se mora čuditi temu načrtu, preložitve kurilnice iz glavnega kolodvora na gorenjski. Obsežni glavni kolodvor je s stav-

Nesreča ne počiva

— Delavec se zastrupil s plinom. Včeraj ob pol 10 dopoldne je bil ljubljanski reševalni avto klican v mestno planarno, kjer se je z uhajajočim plinom zastrupil v kurilnici 19letni delavec Ivan Kuhelj. Med vožnjo v bolnišnico je v avtu ponesrečen padel v nezavest. V bolnišnici so mu nudili prvo pomoč z vdihavanjem kisika, nakar je Kuhelj kmalu prišel k sebi.

— Velika avtomobilska nesreča pri Sarajevu. Blizu Sarajeva se je pripetila velika avtomobilska nesreča. Sofer Franjo Pušić se je s svojim avtomobilom vračal iz Kalinovka proti Sarajevu, blizu vasi Javorskega pa je v globini 7 metrov pod cesto opazil strašen prizor. Pred njim se je neki tovorni avto prevrnil s ceste in pokopal pod seboj dva soferja, ki sta obležala s teškimi poškodbami. Ustavil je svoj avto in odšel po strmini navzdol. V soferjih je spoznal Radoslava Dašiča, ki je bil že mrtev in Gjorgija Samardžića, ki je bil težko ranjen. Soferju Pušiću se je s težavo posrečilo izvleči svoja tovariša izpod avtomobila, ju posadil v svoj avtomobil in odpeljal v državno bolnišnico. Tam so ranjenemu Samardžiću dali zdravniško pomoč, vendar je njegovo stanje zelo težko. Kakor pripoveduje Samardžić, je nesreča nastala na ta način, ker je na nevarnem ovinku izgubil njegov mrtvi tovariš prisotnost duha, nakar se je avtomobil prevrnil v prepad. Avtomobil, ki je vozil drva, je popolnoma razbit.

bami in vozovi tako natrpan, da je nemogoče na njem sestaviti vlake, zato uporabljajo pri tem državno Dunajsko cesto. S tem se moti javni promet na tej cesti. Nič manj ugodno je pa stanje gorenjskega kolodvora, zato ni misliti, da bi se s preložitvijo kurilnice tu sem razmere izboljšale. Vse kaže torej, da bo ta premetestve le nekaj provizorijum, za malo dobo let, na kar bi se rešitev iznova načela. Izvršitev te točke železniškega programa ne bi koristila niti železnici, bila bi pa na škodo mestu in prizadetim posetnikom.

Krivi da teh razmer leži torej edino le na železnični upravi, ki se ni pravočasno brigala za to, da bi preosnovala kolodvor v modernem smislu, in skrbela za to, da dobi za ranžiranje vlakov lasten kolodvor oz. oddelek, kakor imajo to drugi kolodvori.

Glede na to je brez dvoma, da se mora mestna občina v tem slučaju postaviti na stališče, katero je zavzela leta 1913., in odkloniti to točko žel. programa ter zahtevati, da se sedanja proga preloži, bodisi proti severu ali jugu, za kar danes tehnično ni nobenih ovir.

Kar se pa stroškov te preložitve tiče, nas vsota 300 milijonov in nekaj več, ne sme plašiti, kajti ako je mestna občina tekem treh let za stanovanja iz socialnih ozirih žrtvovala pri svojem budžetu letnih 35 mil. mil. skoraj 55 mil., t. j. letno 50 odstotkov budžeta, bo prometno ministrstvo z svojim letnim budžetom od 2.600 milijard tem lažje tri leta izdalo po 14% in to v svoj lastni in ne v socialni prid.

*

© Vreme je bilo včeraj v Ljubljani oblačno. Najvišja dnevna temperatura je znašala 20,6 stopinj Celzija, jutranja najnižja 18,8. Le v Splitu so zjutraj imeli še topleje kakor v Ljubljani: imeli so zjutraj 15 stopinj Dnevna najvišja temperatura pa je bila v Ljubljani najnižja. Celo Maribor je imel 22 stopinj Celzija. Približno enako tudi drugod.

© Jubilej dela. Petdesetletni jubilej delovanja v trgovini praznuje danes gospod Jurij Schaffer, poslovodja ljubljanske manufakturne firme A & E. Skaberne. Jubilar je rojen 4. oktobra 1865 v Sevnici, pa se je po dovršitvi

so najlažji pot, po katerem prihajajo bolezenske klice v naše telo. Razgreti ljudje porabljajo na vesu okusne ANACOT-pastile dr. Wandorja, da se obvarujejo prehlajanja, nahoda in influence. Dobivajo se v vseh lekarnah. Varnoste se izdelkov, ki v zadnjem času imitirajo Anacot-pastile

zasmejal in dejal: Seveda sem ga vzel. Rabil sem ga, ti umazan prase!

Papagajski obraz kuharjev pa je v tem hipu zalila krvava rdečica in grozo napovedujoč izraz je ležal v njegovem pogledu. Ozrl se je za Cahejem in zamrmral: Da, le čakaj!

4.

Naslednjega jutra je bila nevihta, silno je lil dež in tolkel kot toča po hišah ter napolnil kuharju vse čebre že zgodaj zjutraj. Vsi delavci so bili doma; nekateri so krpali vreče za žetev, drugi popravljali pokvarjeno orodje in brusili kose na strojih. Ko je bilo dano znamenje za kosilo, se je Cahej dvignil z ležišča in hotel iti z drugimi v obednico. Pred vrati pa ga je sprejel Polly, ki mu je bil prinesel jelo. Cahej je ugovarjal, češ da je sklenil, da bo odslej obedoval z drugimi, da je roka že dobra in da nima več vročine. Kuhar pa mu je odvrnil, da mu ne bo dal sploh nič za kosilo, če noče jesti tega, kar mu prinaša on. In vrget je pločevinasto skodelo proti Cahejevemu ležišču in vprašal: Ali ti to mogoče ni dosti dobro?

Cahej se je vrnil k ležišču in se vdal v svoj položaj. Bilo je najpametnejše, da je vzel, kar so mu dali jesti.

Kakšno svinjarijo si pa spet skuhal danes? je renčal in se spravljal nad skodelo.

Piščančki? je odgovoril kuhar. In edinstven je bil pogled njegovih oči, ko se je obrnil in odšel.

Piščančki? je mrmral Cahej predse in preiskaval jelo s svojimi slepimi očmi. Vraga so to piščančki, lažnivec. Bilo pa je meso v omaki.

Naenkrat pa je začutil v ustih nenavaden košček. Ni se dal rezati, meso okrog kosti je bilo kruto in ko ga je bil po eni stra-

Izkoriščevalci verskega čustva

Kaj pripoveduje indijski lakir

Indijski pisatelj Dhan Gopal Mukerji je v newyorškem časopisu »Travel« o indijskih fakirjih napisal sledeče:

Moj ameriški prijatelj in jaz sva prišla na teraso v Benaresu, kjer se zbirajo fakirji in prosijo za miloščino. Ko so naju zapazili, se je eden od fakirjev vrgel na cesto, se bil s pestmi po razgaljenih prsih in tožil: »O tujec, imej usmiljenje s človekom, čigar čreva radi storjenih grehov razjeda črv vesti. Ohrani me s svojo usmiljenostjo pri življenju, da bom čim dlje lahko trpel za svoje grehe.«

Prihodnji, mimo katerega sva prišla, je bil dolgotas fakir, ki je skoro nag ležal na postelji iz železnih trnjev. Ze prej enkrat sva naletela nanj.

»Ali naju zopet poznaš, stari prijatelj?« ga vprašam.

»Seveda, posebno ker tvoj inozemski prijatelj deli miloščino kakor kak kralj.«

Wang Ching Wai, voditelj levega krila Kuomintang, je izdal oklic, ki pomeni odločen nastop proti diktaturi generala Čangkajšeka na Kitajskem.

»Dam ti denar, če poveš, zakaj to delaš,« pravi moj prijatelj.

»Za tri rupije ti povem,« se je pogajal lopov.

»Dobro,« je dejal moj prijatelj.

»Glej, o grom dobrotljivosti,« je začel fakir, »če služiš vladi, ne boš zaslužil denarja. Može z akademsko naobrazbo zaslužijo komaj 35 rupijev na mesec. Jaz ne bi mogel celih devet ur na dan sedeti v prostoru, ki je poln muh in pri tem tako malo zaslužiti. Dan ni bil človeku dan zato, da se muči kakor tovorni osel, temveč zato, da razglablja o kraljevstvu fantazije. Tako sem šel med sedce na bodicah, požiralce ognja in druge fakirje, ki jih tuje imenujejo svetnike. Nemumnost inozemskih obiskovalcev je prav dobra stvar. Prišel sem k nekemu sedcu na bodicah in ga prosil, naj me nauči umetnosti sedeti na ostrem jeklu. Mojega učitelja je bila sama dobrotla. Niti pare ni zahteval od mene, pa mi je pokazal, kako moram svoje telo vtirati z oljem in posebne vrste rastlinskim sokom. Ko je bil moj občutek otopljen, mi je učitelj ukazal, naj zavzamem svoj pro, stor. Spočetka sem čisto na rahlo sedel na postelji iz železnih trnjev. Pet kovaških družin se preživlja z izdelovanjem takih postelj.«

»In koliko časa sedi na tej postelji?« ga vprašam.

»Nikoli delj kakor dve uri zjutraj in večer eno uro po solnčnem zahodu. Ali to zahteva poseben izdelek za olje, rastlinski sok in vtiranje. Vse zavisi od tega, kako gre »obrti«. Če je veliko obiskovalcev in so romarji radodarni, sedim tri ure.«

»Koliko časa je trajalo, da si se priučil te umetnosti? Ali uporabljaš sedaj kako kemično sredstvo?«

»Svoje umetnosti sem se naučil v enem mesecu. Vendar moram biti še danes silno previden. Nisem norec. Čeprav je moje telo polno žuljev, je kljub temu treba previdnosti. Nekoč sem se z bodico ranil in sem radi zastrupljenja moral deset dni ostati doma.«

»Koliko zaslužiš vsak dan?«

»Odkrito rečeno,« je odgovoril lopov, »jaz zaslužim v dveh urah toliko kakor akademsko naobražen državni uradnik v 15 dneh. Naš poklic ni slab, moramo pa tudi marsikaj pretrpeti.«

Prijatelj je plačal dogovorjeno vsoto in ga končno vprašal: »Ali si svetnik?«

»Zakaj pa naj bi bil svet,« je vzdiknil fakir. »Jaz sem pošten sedec na bodicah. Može mojega kalibra smatrajo za svetnike samo inozemski norci. Vsak Evropejec mi plača za dovoljenje, da me sme fotografirati. Navadno me imenuje svetnika.«

Trg se je napolnil z romarji. Berač za beračem se je vlegel ali vsedel ob cesti in se s pestmi bil po prsih. Nekateri so si za pokoro za storjene grehe trgali — umetne — lase. Drugi so zatisnili oči in varali ljudi s slepoto. In veselo so žvenketali novci, ki so padali v njihove skledice...

Kako so MacDonalda aretirali

Te dni je izšel življenjepis angleškega ministrskega predsednika MacDonalda. Pisatelj, H. Hessel Titman, pripoveduje med drugim, kako so MacDonalda v prvih tednih svetovne vojne v Belgiji aretirali in odvedli s fronte na Angleško.

Neki odbor v Londonu je poslal prostovoljce k sanitetni četi in nekega dne v jeseni 1914 je dobil poveljnik oddelka dr. Munro seznam novodošlih, na katerem je bilo tudi ime James Ramsay Mac Donald. V Dunquerque je Mac Donald naletel na dr. Munra in oba sta se peljala z avtomobilom v glavni stan sanitetne čete. Tam je zdravnik ostavil MacDonalda; ko se je pa naslednji dan vrnil, ni več našel MacDonalda. Izkazalo se je, da ga je belgijski general na povelje angleških oblasti dal aretirati. Kot vzrok so navajali, da Mac Donaldov potni list ni bil v redu, v resnici pa je bil Mac Donald angleškim oblastem na fronti nezahvalna osebnost. Po daljših posredovanjih se je dr. Munro posrečilo izposlovati, da so MacDonalda, ki je bil takrat že poslanec spodnje zbornice, zopet izpustili, vendar pod pogojem, da ga dr. Munro osebno s svojim avtomobilom pelje v Dunquerque. Mac Donald se je pripeljal v spremstvu dr. Munra in belgijskega vojaka, ki ga je stražil, v pristanišče, odkoder so ga s prvim parnikom prepeljali na Angleško. Stirinast dni kasneje je prišel k sanitetni četi general Seely in vprašal po MacDonaldu. General je poslušal poročilo dr. Munra in sporočil, da je dobil navodilo, ki določa, da se bo Mac Donald vrnil v Belgijo in da bo lahko obiskal vsak osek na fronti, katerega si bo le zaželel. Lord Kitchener se je silno razjezil, ko so mu sporočili ta slučaj, in je takoj dal MacDonaldu splošno veljaven potni list za angleški glavni stan.

Kralj maske

Lon Chaney nosi že dolgo pridevek »kralj maske« in »človek tisočerih lic«. A tega pridevka mu niso morda dali njegovi šefi, rekla ali novinarji, pač pa občinstvo samo, ki se je v vsakem novem filmu divilo novim maskam tega velikega filmskega umetnika. Kako pa je Lon Chaney postal tak mojster maske in mimi? Ako pogledamo v njegovo preteklost, to takoj zvedemo. Mimik je postal radi tega, ker so bili njegovi starši gluhi in se je že v rani mladosti naučil govoriti v kretnjah ter je le redkokdaj imel priliko govoriti kakor drugi otroci. Do mojstra v maskiranju pa se je povzpela na ta način, da je kot gledališki delavec in pozneje igralec pazno sledil svojim tovarišem pri maskiranju, pozneje pa se je sam uril v tem, kar ga je posebno zanimalo. Vse to je bilo zanj kot najboljša filmska šola in ko je nastopil v svojem prvem filmu, si je takoj osvojil svet. Splošno znan in popularen pa je postal s filmom »Človek, katerega klopčutajo«. V zadnjem času se pri njem opaža izprememba. Prej je polagal važnost le na masko, sedaj pa se mnogo bolj poglobi v vsebino filma, kar je posebno dokazal v filmu »Zakon Konga«, posebno pa v filmu svetovne slave »Mačje oko« in »V rumenem carstvu«. V zasebnem življenju je Lon Chaney eden izmed najbolj priljubljenih igralcev v Hollywoodu. Znan je kot človek, ki je že mnogim štatistom pripomogel do večjih vlog in ki nikomur ne odreče svoje pomoči. Zanimivo pri Chaneyu je tudi to, da ni lep in ne mlad. Kljub temu pa uživa simpatije obeh spolov vsake dobe in starosti. To je vsekakor dokaz, da je velik umetnik, ker le veliki umetniki si morajo s svojo nadarjenostjo osvojiti široke mase brez vsakršne zunanje pomoči.

Na luni kupil zemljišče

Bogat kmet Flondra je prišel iz male vasi prvič v veliko Varšavo, da si tam nakupi neke domače potrebščine. Odšel je takoj na sejem, kjer je slučajno slišal razgovor dveh ljudi. Eden je tožil o slabih časih in dejal, da je trdno odločen, da se izseli v Ameriko. Drugi mu je pa odvrnil, da Amerika ni več to, kar je nekoč bila. Vsi, ki se izselijo tja, se vračajo težko razočarani in brez denarja. Danes je nekaj drugega, kar ljudem obeta srečo. To je luna, na katero bo že čez nekaj tednov mogoče priti z raketo. Tam je toliko zlata in dragega kamenja, da ga bo vsak na svojem zemljišču lahko kar pobiral, zakaj vse to leži kar na površju in ne bo treba prav nič iskati.

Flondra je odprtih ust poslušal ta razgovor in se spomnil, da so v njegovi vasi res pripovedovali, da časniki pišejo o neki raketi, ki bo v kratkem poletela na luna. Kmet se je takoj spustil v pogovor in kmalu zvedel, da je eden teh dveh inženjer, ki je zase že kupil na luni ogromna zemljišča, katere bo, čim stopijo v akcijo rakete, prav dobro prodal in tako čez noč postal ne samo milijonar, ampak milijarder. Flondra si je začel brisati pot s čela. Videl se je na luni in okrog sebe cela brda zlata, srebra in diamantov. Tedaj je bojazljivo vprašal gospoda »inženjerja«, če ga ne bi hotel sprejeti za družabnika.

No, gospod inženjer je najprej osorno odbil kmetovo ponudbo, polagoma je pa postal popustljivejši. Končno je pristal na to, da mu za 1500 dolarjev odstopi del svojih zemljišč na luni. Flondra je bil ves iz sebe od veselja. Takoj je peljal »inženjerja« v bližnjo gostilno, kjer so pogodbo zalili z žganjem. Končno sta kmet in inženjer pobratila, kmalu nato je pa novi lastnik zemljišča na klopi zaspal spanje pravičnega.

Ko se je prebudil, ni bilo o njegovem pobratimu nobenega sledu. Stvar mu je začela postajati sumljiva in obrnil se je na policijo za nasvet. Na policiji so mislili, da imajo opraviti z norcem in so ga poslali v bolnišnico. Še le čez nekaj dni se je stvar pojasnila, da gre v resnici za neverjetno navidega človeka, ki sta ga grdo opeharila dva pretkana lopova.

Sedaj se je nesrečni Flondra vrnil v svojo vas, pa bo moral odpotovati v Ameriko, kjer ga ne poznajo, zakaj doma mu je nemogoče živeti, ker se vsi norčujejo iz njega.

Mahatma Gandhi, voditelj indijskega narodnega gibanja. Njegovi pristaši ga imajo za novega zveličarja.

Bomba v šopku

Znani newyorški zdravnik John Kleind se je zaljubil v neko mlado dekle, ki ga pa ni ljubila. Zaročila se je z nekim mladim trgovcem in te dni se je par poročil v cerkvi. Ko sta poročena stopila iz cerkve, je pristopil Kleind in izročil nevesti velik šop cvetja. Takoj zatem je izginil. Ko je mladi par sedel v avto, je iz cvetja padla na tla bomba, ki je eksplodirala in na mestu usmrtila mlado ženo, moža, šoferja in starše neveste, ki so stali poleg avtomobila, pa težko ranila. Kleinda do sedaj še niso mogli najti.

Odbor mednarodne reparacijske banke.

Na podlagi haških sklepov se je dne 3. oktobra sestel v Baden-Badnu organizacijski odbor mednarodne reparacijske banke. Na sliki so zgoraj: Charles Addis (Angleška), dr. Schacht (Nemčija), Auersnay, Reynold, Traylor (vsi trije Združene države), Moret (Francija).

Novi zračni velikani

»Daily Chronicle« prinaša vest, da nameravajo Angleži zgraditi nove zračne velikane. Ko zapusti veliki vodljivi zrakoplov »R 100« lopo Howden pri Hullu, bodo takoj pričeli graditi novo zračno ladjo še večjega obsega. Novi zračni kolos — piše londonski list — ki bo služil samo za prekoceanske plete, bo dolg 259 m, visok pa 46 m. Imel bo 14 motorjev, ki ga bodo gnali s povprečno brzino 130 km na uro. Njegova prostornina bo znašala 360.000 m³, medtem ko ima »R 100« samo 150.000 m³. »Zeppelin« komaj 105.000 m³. Poleg potrebnega števila posadke bo mogel ta zračni velikan sprejeti na krov še 400 potnikov.

Razen tega nameravajo Angleži postaviti na Oceanu dva umetna otoka, dolga po 100 m, za slučaj, če bi moral velikan pristati na odprtem morju. Ta plavajoča otoka bodo napolnili s 300 tonami vode, tako da bo ta teža služila kot sidro. Ko se bo hotel zrakoplov dvigniti, bodo sesalke izsesale vodo. V notranjosti teh otokov se bodo nahajale kabine, hodniki, mostovi za sprehajanje, hrana itd.

Kdo je diplomat?

Tednik »Gringorie« pripoveduje, da se je angleški zunanji minister Henderson začudil, da pri banketu, ki ga je priredil Briand, ni bilo nobenega poklicnega diplomata. Nato ga je nekdo vprašal: »Gospod minister, kaj pa pravzaprav razumete pod diplomatom?« In gospod Henderson je odgovoril: »Diplomat je po mojem mnenju človek, kateremu je znan rojstni datum žen, pa je njihovo starost pozabil.«

Smešnice

A (svojemu prijatelju): »Omedlela je tvoja gospa, ko si ji rekel, da ne bo šla v kopališče. Kaj si pa storil, da si jo zopet spravil k zavesti?«

B: »Na njen novi klobuk sem se vsedel.«

Berač (svojemu tovarišu): »V tistole hišo pa nikar ne pojdi!«

»Zakaj ne? Hud pes?«

»Hujše. Mlada gospa tam sama kuha.«

»Za operno pevko mora biti strašno, ko spozna, da ne more več peti.«

»Še bolj strašno pa je, če ne spozna.«

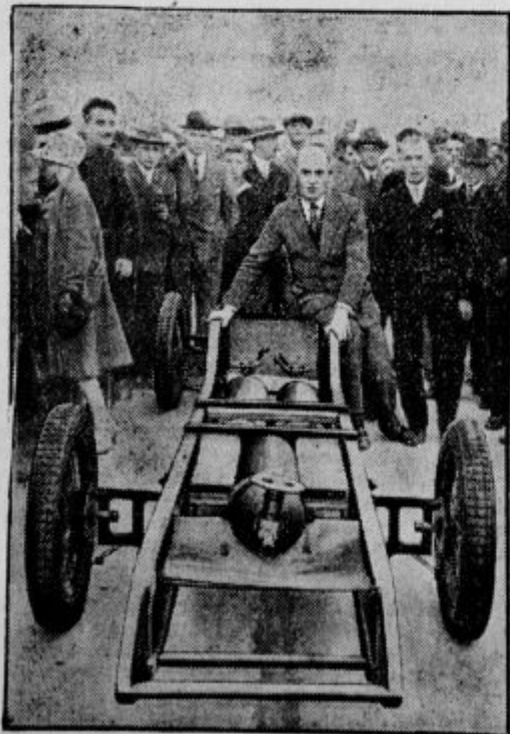
»Rad bi kupil ogledalo.«

»Mogoče ročno ogledalo?«

»Ne, za obraz.«

Jesen v parku.

Novo vrsto avtomobil. Pri Essenu preizkuša Valier svoj novi voz, ki ga poganja stisnjen zrak in ki je brez nevarnosti za voznika in gledalca.

1000 dinarjev

vam plačam, ako Vase bradavice, kurja očesa, rdečo kožo, izraske, ne odstranite zanesljivo v času 3 dni z **Kila** balzamom brez bolečin, brez nevarnosti, brez nočnega zdravljenja priporočila: Dr. Cyrillus B. Wien píše: Sem zadovoljen z **Kilo**, pošljite mi še 24 lončkov, ker jih bom uporabljal pri svojih pacijentih. Cena z varnostnim listom Din 9.—, 3 lončki Din 18.—, 6 lončkov Din 32.—

Dr. Nic Kemény, Kolíče-Koschau, Poštni predol 12/R4 ČSR.

Objava

o izdavanju pod zakup prava velikoprodaje duvanskih preradevin, cigar-papira i žigica za trogodišnji period od 1. januara 1930 do 31. decembra 1932. god.

Na dan 19. oktobra 1929. god. održaće se u kancelariji Samostalne Monopolske Uprave u Beogradu i Oblasni Monopolskih Inspektorata u Zagrebu, Sarajevu, Splitu i Skoplju prva ofertalna licitacija za izdavanje pod zakup prava velikoprodaje duvanskih preradevin, cigar-papira i žigica po prodajnim rajonima za vreme od 1. januara 1930 do 31. decembra 1932 a prema uslovima propisanim od Samostalne Monopolske Uprave pom. br. 19.601 od 14. avgusta 1929. god. koje je odobrio i Gospodin Ministar Financija rešenjem br. 200 od 4. septembra 1929. god. i br. 221. od 11. septembra 1929. god.

Ponude za ovu licitaciju primaće se određenog dana na napred označenim mestima do 11 časova pre podne, a otvaranje istih izvršiće se istog dana i na istom mestu od komisije, koju za otvaranje bude odredila Samostalna Monopolska Uprava.

Kaucije za ovu licitaciju primaće se kod Depozitne Blagajne Uprave Državnih Monopola u Beogradu i kod blagajne Monopolskih stovarišta u Zagrebu, Sarajevu, Splitu i Skoplju, a mogu se polagati počev od 1. oktobra 1929. god. pa do dana licitacije.

Štampani uslovi za ovu licitaciju sa štampanim blanketima ponude mogu se dobiti kod Uprave Državnih Monopola u Beogradu Odeljenja Prodaje i kod Oblasnih Monopolskih Inspektorata u Zagrebu, Sarajevu, Splitu i Skoplju uz naknadu od 10 dinara.

Objavljuje se prednje zainteresovanih radi znanja.

Pr. Br. 29.625 11. septembra 1929. god. iz kancelarije Uprave Državnih Monopola u Beogradu.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40.—, eleg. vezana Din 55.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo vti. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službodobne

Intelligen. gospodične
ki imajo veselje do bolnikov in so že služile v tej stroki, sprejme moderni sanatorium v Zagrebu. Moje, ponudbe kolikor moge hitro. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod 10.976.

Sobarica
z dobrimi spricivali, katera zna likati in šivati, starejša moč, se sprejme. Vpraša se g. Černe, Dalmatinova ulica 15/II.

Oskrbnik - viničar
s spricivali vinarske in sadjarske šole, priden in pošten - se sprejme v stalno službo. Ponudbe s prepisi spricival in zahtevno plače pod »Vinograd« št. 10.946 upravi.

2 kotlar. pomočnika
se sprejmeta za takojšnji nastop pri Maksu Weiss, kotlar, Slovenska ulica 28, Maribor.

OSEM DOBRIH tesariev
rabimo za takojšen nastop. »Slograd« d. d., Ljubljana VII.

2 predelavca
in dve dobri zidarski akordni partiji se sprejmejo v trajno delo pri »Slograd« d. d., Ljubljana VII.

Dve dobri pletilji
na stroj iščem. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po pogodbi. — Naslov: Marko Krovinič, Karlovac - Banija 130 b.

Klobučar. pomočnik
za ženske klobuke - se išče za takoj. Predstaviti se je s spricivali. - Industrija šišira, Zagreb, Jurisiceva ulica 10.

Navijalec
(Ankerwickler) se takoj sprejme. - Narbeshuber, Moste pri Ljubljani.

Vajenca
za sedlarsko in tapetn. obrt sprejemem. - Naslov v upravi pod št. 11.084.

Pouk
Šoferska šola
I. obl. konc. Čamerlik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugoavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Moderna šola
novih jezikov: francoščina, nemščina, angleščina, italijanščina, ruščina. Poučujejo samo akademsko izobraženi predavatelji, vsak v svojem materinem jeziku po modernih metodah (Berlitz, znanstvena in dr.). Istotam nemški otroški vrtec. Vpisovanje vsakodnevno od 18 do 20 zvečer. Gosposvetska cesta 16, pritličje. Začetek tečajev 1. oktobra.

Zasluzek
Intelligentnim
brezposelnim se nudi lep zaslužek za obisk privatnih strank s sezitskimi predmeti. Zglasiti se v Realitetni pisarni - Sv. Petra cesta 24.

Vnajem
Tri velike lokale
s skladiščem na prometni cesti, oddam za večjo trgovino. - Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 11.060.

Stanovanja

Dvoje stanovanj
v vili na Vodovodni cesti se odda s 1. novembrom. - Informacije pri Ogrinu, Grubarjevo nabrežje 8, od 13.—15. ure.

Lepa solčna soba
se s 1. novembrom odda, poleg sobe bi se lahko event. napravila tudi kuhinja. - Podrožnik, cesta I, št. 1.

Stanovanje
in hrana - se išče za visokošolko v Ljubljani. - Naslov v podružnici »Slovenca« v Celju.

Posestva

Mlin
s stalno vodno močjo na zelo prometnem kraju ob glavni cesti, 5 minut od kolodv. v Savinjski dolini, pripraven za vsako industr. podjetje, zraven sadonosnik, vrt in niive, kakor tudi lepa stanovanjska hiša, tik farne cerkve, z lepim vrtom, se ugodno prodaja. - Ponudbe na: Lovro Čremožnik, Celje, Kralja Petra c.

Lokali
za specerijsko trgovino in delikateso se oddajo v najem na zelo prometnem kraju v Ljubljani. Naslov se izve v upravi Slovenca pod št. 11.086.

Kupimo
20% kronske bone
kupi Pučka štedionia i založni zavod d. d. Osijek, Desetičina ul. 27.

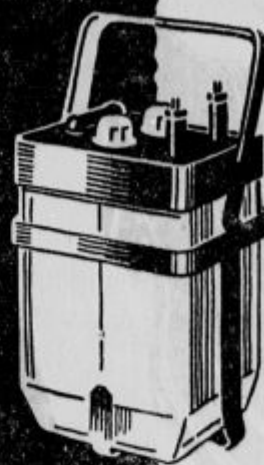
Vsakovrstno zlato kupimo
po najvišjih cenah. CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

VARTA

RADIO-AKUMULATORI

SO SE

PONOVNO POCENILI

Dli 1

Gen. zastopstvo
Munja d.d.

Din ~~250.-~~
225.-
Din.

Vedno večja poraba nam omogoča vse ugodnejše cene

Zagreb Domagojeva 4
pošt. pret. 144 tel. 46-39
Beograd Dečanska 17
tel. 19-65

Prodamo

Žago
s polnojarmenikom in drugimi stroji ter skladiščem v izmeri 8000 m² tik ob železnici na Gorenjskem prodam. Vprašanja na upravo lista pod šifro »Žaga št. 10.608«.

Mlekarstvo
in delikatesa se prodaja z vsem inventarjem in vso zalogo po vrlo povoljni ceni. - Vinogradska 1 b, Zagreb.

Lep otroški voziček
naprodaj v Zvonarski ulici št. 9.

Stavbni prostor
primeren za trgovski lokal, se prodaja. Maribor, Studenci, Kralja Petra cesta 14/L.

Puhasto perje
kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čist belo gosje kg po 130 Din in čist beli puh kg po 300 Din. - L. Brozović, Zagreb, Ilica 82.

Naprodaj:
črn damski plašč (siel), popolnoma nov, starinska ura pod steklom, komplet starinske salonske oprave in vel. žel. blagajna Wertheim. Naslov v upravi št. 11.083.

Družba »Ilirija«
Dunajska cesta št. 46
TRBOVELJSKI premog.
Šlezjski premog.
Koks za industrijo in kovače.
Koks za centralne kurjave.
Ogije.
DRVA, najboljša kvalitete.
Telefon št. 2820.

Železen štedilnik
malo rabljen, naprodaj. Cankarjevo nabrežje, baraka »Tönnies«.

Razno

Kdo bi mi posodil
knjigo »Reklams-Universum«, v kateri se nahaja povest »Der steinerne Gast«. Vrnem jo v najkrajšem času nepokvarjeno. Ponudbe na upravo lista pod šifro »Reklams-Universum«.

Dežne plašče
priporoča po konkurenčnih cenah Martin Jančigaj, Ljubljana, Tavčarjeva (Sodna) 1.

Auto-hladilnike
blatnike in drugo - popravi strokovno, hitro in ceno Gustav Puc, kleparstvo, Ljubljana, naspr. tobačne tovarne.

Žaganje drv
najceneje Uran Franc, Vilharjeva c. Tel. 28-20.

Koruzo za krmo
oddaja najceneje veletrgovina Zita in mok. A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta 24.

Budilke poceni
L. Vilhar urar
Ljubljana
Sv. Petra c.

Nasla nad vse ljubljena mama, stara mama, prababica, gospa

Terezija Kupnik

nas je danes po dolgi mučni bolezni, stara 85 let, previdena s tolažili svete vere, za vedno zapustila.

Pogreb se bo vršil v soboto 5. t. m. ob 15 iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v nedeljo 6. t. m. ob 7 zjutraj v župni cerkvi v Kostivnici.

Podplat pri Rog. Slatini, dne 3. oktobra 1929.

Žalujoči rodbini Kupnik in Thea Suppanz.

Maurice Renard:

Sinja nevarnost

»Dajte no, za vraga, na dan z besedo že!« kriči Maksim. »Kaj ste videli novega?«

»Videl sem orla.«
Le Tellier prizna, da je tudi sam že tisti dan mnogo mislil na orle in jastrebe.

In Robert pripoveduje, da je videl z vrha Colombierja ogromnega orla, kako je kakor blazen plesal v zraku več sekund, nato pa sklopil peruti in kakor puščica šinil v nebo.

»Kaj?« zavpije Robert. »Frčal je, ne da bi rabil peruti?«

»To je nemogoče!« pravi Le Tellier.

»Pa je res,« se brani Collin.

Tu pa zamolklo zaškriplje stopnjice in gospa Arquedouveova stopi iz teme. Kakor da je stopila iz groba. Glas ji je brez barve:

»Onivaigi... Zopet... Prihajajo...«

»Grom in strela,« kolne Maksim. »Luči smo pravkar razdejali!«

Robert bliskoma ugasne luč in vsi trije pomole svoje glave iz oken v mrak.

Slišati morejo samo frfotanje veterne zastave na stolpu, vmes pa skrivnostno brenčanje nočnega metulja... Kje? Desno, levo, zgoraj, v sebi, povsod.

Na vso moč napenja oči, da bi prodrli temo. V hlevu postane živahno; živina je začutila sovražnika...

Pločevinasta vremenska zastava, ki škriplje, kakor jo obrača veter, škriplje neprenehoma. Vrti se v

kolobarju, neprestano. Končno pa se začuje, kako prereže zrak pok, nekakšen »klak«, da bi človek skoro oglušil.

Glave bliskoma, nekako instinktivno šinejo nazaj od oken. Čuti se ropotanje težkega predmeta, ki se trklja po strehi navzdol po škrikljastih ploščah... hip tišine... potem pade predmet doli na pot, na pesek. Brenje preneha.

»Hudič!« krične Le Tellier, brišče si pot s čela.

»Onivaigi so si odstrigli veterno zastavo!«

»Pa jim je padla na tla!«

»No, če je kaj smola, tole je. Ravno kar smo ža-

romet razdejali...«

Tu zaslišijo rahel krik gospe Arquedouveove.

»Kaj je, babica? Ali se mari vračajo?«

»Sele... odhajajo. Tako. Sedaj so šli.«

Misli si človek! Šli so še pobirat zastavo na vrt!

Ko so možki prihiteli na vrtno pot, je bil tam v pesku odtis zastave in droga, zastave pa nikjer.

Potem ni bilo ugibanja ne konca ne kraja. Ali je prišel veter onivaigov od leve ali od desne, ali je bil to zračni vrtnec? In zopet so govorili o orlu in prišlo jim je na misel, kako sta kakor orle izginila v zrak tudi Pijemonteza.

V vestibul prišel, pravi Robert Maksimu:

»Poslušajte. Oni so si vpleli v glavo, da bodo počenjali neumnosti. Dam vam pa dober svet. Če greste sami iz hiše, oblecite se na vsak način tako kakor kateri izmed njih, ki so ga vzeli. Do pike tako se oblecite in prešminkajte. Pa boste varni. Jaz sem šel danes na Colombier preoblečen v sportno obleko sina doktorja Monbardeaua. In me niso vzeli. Ko sem prišel domov, sem se zopet preoblekel in zato sem bil tako malo podoben človeku, ki je prišel z gore,

Pomagalo je, vidite!«

»Vam se blede. Jedli niste nič. Lačni ste, prazen želodec imate in v glavi se vam vrti. To je.«

»Jaz pa vem, da imam prav. Moji sklepi so pravilni. In iz vsega srca si želim, da odneso onivaigi še mene...«

XIV. Nadaljnji dogodki.

Onivaigi so naslednje čase razširili svoje »delovanje« na vso provinco. Ljudje so živeli v neprestani grozi. Če so šli iz hiš, so šli vedno v gruči. Davno pred mrakom so zapirali hišne duri, davno po vzhodu solnca šele so začeli odpirati najprej okna, potem šele vrata. Če je popihal vetrček, so vztrepetali, če je prepil zaloputnil vrata, so obleдели kot zid.

Oni, ki nikakor niso hoteli verjeti v onivaige, so bili čedalje redkejši. Med te je spadal tudi neustrašeni Maksim.

Niti poslušati ni hotel svaril matere. Po cele dneve je hodil okrog in slikal z akvarelnimi barvami. Ko so se vnovič odločili, da bi montirali žarometa zopet na stolp, je šel z velikim belim avtomobilom kupovat karbid v mesto. Zvečer se je vračal v Mirastel. V dolino se je bila vlegla megla, zgolj vrhovi gora so bili še obsvetljeni od bakrenordeče zarje zahajajočega solnca. In potem je mesec razlil na megleno morje svojo luč.

Avtomobil se je kmalu potopil v meglo. Naenkrat pa potegne Maksim zavoro in krčevito zgrabi voznika za komolec.

»Glejte tja! Kaj se vozi tam?«

Pred vozom, v debeli megli, švigne mimo neka dolgega, ogromnega tik ob tleh skozi drevje. Bilo je kakor obris zrakoplova, ki je neslišno zdrsel mimo, bilo je kakor prikazen.

»Sinja knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani: 25. zvezek: Haggard, Hči Cesarja Montezume. 32 Din. vez. 42 Din. — 26. zvezek: Lorenzini, Haggard, Hči Cesarja Montezume. 32 Din. vez. 42 Din. — 27. zvezek: Haggard, Hči Cesarja Montezume. 32 Din. vez. 42 Din. — 28. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 29. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 30. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 31. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 32. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 33. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 34. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 35. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 36. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 37. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 38. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 39. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 40. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 41. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 42. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 43. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 44. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 45. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 46. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 47. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 48. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 49. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 50. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 51. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 52. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 53. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 54. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 55. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 56. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 57. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 58. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 59. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 60. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 61. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 62. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 63. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 64. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 65. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 66. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 67. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 68. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 69. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 70. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 71. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 72. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 73. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 74. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 75. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 76. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 77. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 78. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 79. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 80. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 81. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 82. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 83. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 84. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 85. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 86. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 87. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 88. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 89. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 90. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 91. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 92. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 93. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 94. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 95. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 96. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 97. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 98. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 99. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 100. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 101. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 102. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 103. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 104. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 105. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 106. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 107. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 108. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 109. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 110. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 111. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 112. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 113. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 114. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 115. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 116. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 117. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 118. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 119. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 120. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 121. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 122. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 123. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 124. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 125. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 126. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 127. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 128. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 129. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 130. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din. — 131. zvezek: Haggard, Kleopatrina. 32 Din. vez. 42 Din

VSAKI-DAR

Din.

269:-

Ali ste videli lepše čevlje? Ste li videli kje nižje cene? Oblika, material, izdelava in ena edina cena

so prednosti naše obutve

Rato

Velour, sukno in pliš za damske plašče
velika izbira, nizke cene
R. MIKLAUČ „Pri Skofu“
Ljubljana
Lingerjeva ulica - Medarska ulica - Pred Skofijo

Eno- ali dvonadstropno hišo

KUPIM v centru Ljubljane. — Ponudbe je poslati na oglasni oddelek »Slovenca« pod značko »HZ« štev. 11.040.

Radi preselitve trgovine

se prodajajo vsi predmeti, dokler traja zaloga, s popustom 50%. — Poslužite se izredne prilike, katero Vam nudi trdka.

BELIHAR & VELEPIČ - Mestni trg 13.

Med. vet. Leon Kocjan
asistent drž. vet. bakteriološkega instituta

Lili dr. Maroltova

poročena

Verd — Ljubljana

Poravnajte naročnino!

Modni kangarn sportni ševjot za fine oblike.
Velika izbira, ugodne cene
R. MIKLAUČ „Pri Skofu“
Ljubljana
Lingerjeva ulica - Medarska ulica - Pred Skofijo

Ali že veste,

da dobi vsak, ki naroči »Radiowelt«, za eno leto ali podaljša naročnino za eno leto,

Zastoj elektronko

SD 4 (avdionko) ali XD 4 (sklepno ojačevalko)?
Letna naročnina Din 250- in Din 10- za poštino premije

Ali že poznate

najboljši mesečnik Evrope? Ako ne zahtevajte še danes številko »FUNK-MAGAZIN«-a na ogled

Pišite samo na
WIENER RADIOVERLAG, G. M. B. H.
Wien I. Pestalozziggasse 6

Advokat
Dr. Andrej Druškovič

naznanja, da je

otvoril

advokatsko pisarno

v Skoplju

Karadjorjeva ulica 122

CIRKUS KONRADO

LJUBLJANA - TIVOLI

Samo še par dni ostane cirkus v Ljubljani.

Vsak dan ob 8 zvečer velika predstava.

V soboto popoldne ob pol 4 velika posebna predstava za šole, otroke in družine. Za otroke in šolarje zelo znižane cene.

V nedeljo dve veliki gala predstavi, in sicer ob pol 4 popoldne in ob 8 zvečer.

V nedeljo dopoldne med 10—12. uro brezplačno jahanje na slonih, kamelah, ponyjih in oslih za otroke. Med ogledom menežarije igra cirkuška godba.